

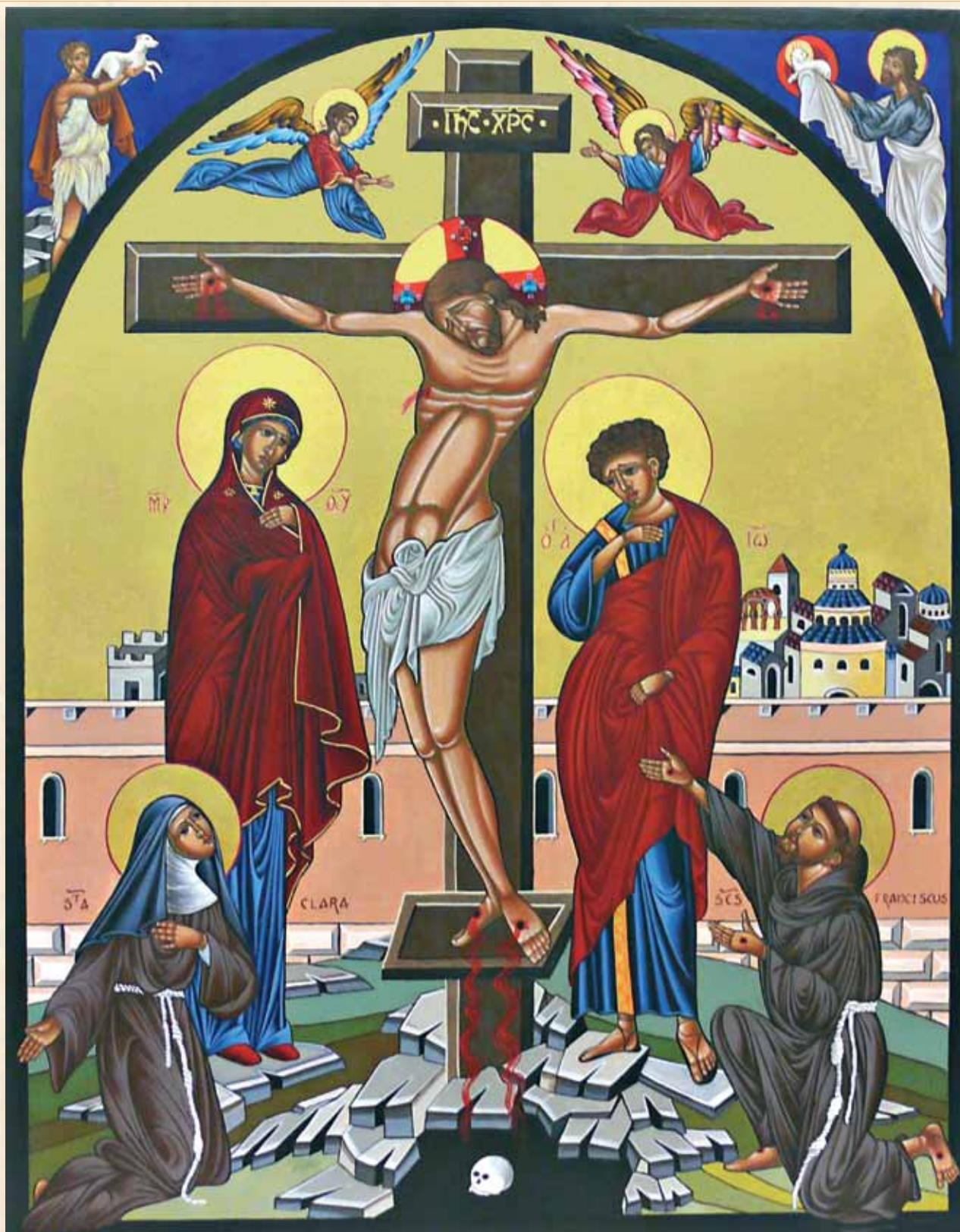

poročila

■ leto 2011

■ številka 1

■ slovenske frančiškanske province
svetega Križa

poročila:

slovenske frančiškanske province
svetega Križa

Kazalo

■ Iz generalne kurije

- 3 Iskalci Boga, priče evangelija v bratskem občestvu
- 6 Vsem bratom province svetega Križa
- 8 Sporočilo Frančiškove konference
- 9 Pismo konference generalnih ministrov prvega reda in TOR za osemsto letnico ustanovitve reda ubogih sester svete Klare

■ Iz provincialata

- 13 Nam je tudi naročil, naj oznanjamo ljudstvu in pričamo... (Apd 10,42)
- 15 Seja južnoslovenske konference provincialnih ministrov OFM
- 17 Srečanje z Južnoslovansko konferenco

■ Iz tajništva

- 19 Zapisnik 5. redne seje provincialnega definitorija
- 19 Zapisnik 6. redne seje provincialnega definitorija
- 20 Statistika 2010

■ Iz življenja province

- 22 Iz provincialne krojačnice
- 23 Romanje frančiškanskih ministrantov po Grozdetovih poteh
- 24 Seminar o bontonu
- 24 Nova Štifta

■ Raznosterosti

- 25 Posinovljenje Franca in Justine Lasbaher
- 25 Pogreb Lojzeta Knavsa
- 26 Pokopali smo +Josipa Vampolo
- 27 K Bogu je odšla s. Mira Mastnak FSR iz Novega mesta
- 28 Slovo od Valerije Trpin
- 29 Papež pride v Oglej
- 30 Zdrava kmečka pamet
- 31 Karner
- 39 Kralj Kre

■ Iz časopisnih listov

32

■ Naslovník province

36

Kolofon

Poročila leto 2011 (LXV) številka 1
Izdal: Frančiškanski provincialat
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: br. Janez Papa
Odgovarja: br. Stane Zore
Redna sodelavca: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar, p. Tadej Inglič
Oblikovna zasnova: Mihaela Svetek
Grafična priprava: br. Dragan Vampola
Tisk: Repovž d.o.o., Grosuplje

poročila

leto 2011
številka 1

slovenske frančiškanske province
svetega Križa

Pismo generalnega ministra za veliko noč 2011

Iskalci Boga, priče evangelija v bratskem občestvu

Velika noč je! Kaj je Marija navsezgodaj videla na poti? In z ustnic tiste, ki je bila nekoč grešnica, slišimo: „moj vstali Gospod, prazen grob.“ Bratje in sestre, na najbolj oddaljenih krajih, kjer živimo, naj to postane naša izpoved vere: „Gospod je resnično vstal“ (Lk 24,34), medtem ko z obnovljeno gorečnostjo sprejemamo poslanstvo, h kateremu nas vabi Vstali: „naj oznanjamo ljudstvu in pričamo, da je on tisti, ki ga je Bog določil za sodnika živih in mrtvih“ (Apd 10,42).

Dva datuma, en kairos, ena priložnost

Praznujemo. Gospod nam daje dve priložnosti, da bi se naše srce napolnilo z veseljem in se radovalo: petsto let, odkar je papež Julij II. z bulo *Ad Statum Prosperum* 17. septembra 1511 potrdil Vodilo reda Brezmadežnega spočetja (frančiškanskih koncepcionistk sv. Beatrike de Silva); osemsto let od ustanovitve reda ubogih sester sv. Klare, kar se je zgodilo med letoma 1211-1212.

Petstoletnica potrditve Vodila reda Brezmadežnega spočetja se je začela in bo svoj vrhunec dosegla na II. mednarodnem kongresu predsednic frančiških koncepcionistk in v prazničnih dneh, ki bodo v materni hiši v Toledu v Španiji od 23. maja do 3. junija 2011. Osemstoletnica ustanovitve reda ubogih sester sv. Klare se bo začela 16. aprila 2011 s prvimi večernicami cvetne nedelje, končala pa se bo 11. avgusta, na praznik sv. Klare leta 2012. Tudi za to priložnost se načrtuje II. mednarodni kongres predsednic federacij sester klaris, ki bo v Assisiju od 6. do 11. februarja 2012.

Čeprav sem mislil za vsako od teh priložnosti napisati posebno pismo, vam ob tej priliki vseeno želim napovedati obe praznovanji, da bi vsi bratje in sestre, združeni v eno družino, ta datuma živeli kot kairos, kot trenutek milosti, da s hvaležnostjo pogledamo v preteklost, zavzeto živimo sedanjost in se z upanjem odpremo prihodnosti (prim. Na začetku novega tisočletja, 1). Bratje in sestre, ali se vam ne zdi, da nam Gospod s sočasnostjo teh dveh obletnic nekaj go-

vori? Slutim, da nam Gospod v tem trenutku želi povedati dvoje: okrepiti družinski čut in skupaj poiskati prihodnost, ki bo vedno bolj pomenljiva za naše življenje in poslanstvo.

Utrditi družinski čut

V kontekstu redovnega in posvečenega življenja se vedno bolj vztraja na „inter“, ki je povabilo k širšemu sodelovanju – kar ni nujno soznačnica za združevanje – med enotami/federacijami istega reda ali ustanove, med različnimi redovi/ustanovami, predvsem med tistimi, ki imajo določeno karizmatično sorodnost, ter med redovniki in laiki, zlasti s „prijaznimi“.

Klic k sodelovanju ni samo odgovor na stalno zmanjševanje redovnikov in redovnic, zlasti v zahodnem svetu, ampak je sad spoznanja temeljnega medsebojnega dopolnjevanja in v prepričanju, da drug drugega bogatimo. Da, onkraj naših razlik nas vse združuje „skupna zavzetost v hoji za Kristusom“ in nas poživlja „isti Duh“, zato moramo „kot mladike ene trte nujno vidno razodevati polnost evangelija ljubezni“ (Posvečeno življenje, 52). Kakor je govoril sv. Bernard: „Drug drugega potrebujemo.“ Ko upoštevamo razlike, zasije lepota tega, kar je vsakemu lastno.

Če to velja za vse redovnike in če mora poklicanost, da „izrazijo zgled bratstva“, zaznamovati vse posvečeno življenje (prim. PŽ 52), toliko bolj to velja za nas, ki delimo isto karizmo, kot je to z manjšimi brati in ubogimi sestrami sv. Klare, ali za tiste, ki jih ne povezujejo

samo zgodovinske vezi, ampak tudi duhovne, kakor je to v primeru manjših bratov in sester frančiškanskih koncepcionistk sv. Beatrike de Silva.

Čas je, da hodimo kot bratje in sestre, in ostajamo zvesti lastnemu načinu življenja. Čas je, da poskrbimo za dar dopolnjevanja kot za nekaj, kar nas vse obogati. V razdrobljenem in razdeljenem svetu smo poklicani, da kot svoje poslanstvo sprejmemo biti *signum fraternitatis*, v medsebojnem dopolnjevanju in hkratnem ohranjanju svojih posebnosti.

Da bi okrepili zgled bratstva in *signum fraternitatis*, ki med nami že obstajata, prosim, da se v času obhajanja obletnic spodbujajo srečanja, ki omogočajo bratsko zблиžanje, medsebojno spoznavanje in vzajemno pomoč. Zato se mi zdi pomemben obnovljen stik s Frančiškom, Klaro in Beatriko, kot tudi s temeljnimi besedili treh redov: z Vodili in Konstitucijami. Medsebojna pomoč, h kateri smo poklicani, se lahko razvija v skupnem razmišljanju in ponovnem odkritju naše identitete, ki je sicer dinamična resničnost, vendar pa zahteva nekatere prvine, ki se jim ne moremo odpovedati in nas bodo naredile pomenljive kot družina pred današnjim svetom.

Na polju vzajemne pomoči lahko bratje sestram nudijo bratsko in duhovno pozornost preko asistentov in po možnosti preko kaplanov, spovednikov in voditeljev duhovnih vaj; sodelovanje v začetni in trajni formaciji, kakor tudi pri objavljanju študij o Virih; pospeševanje primerne pastorage poklicev, ki poleg frančiškanske karizme upošteva tudi posebno klariško in koncepcionistično karizmo. Sestre pa lahko pomagajo bratom tako, da jih v svoji prošnji molitvi izročajo Bogu; da ustvarijo molitveno mrežo za zvestobo bratov v poklicanosti in za nove poklice v redu; da s svojim pričevanjem kontemplativnega življenja, ki ga živijo v preprostosti in ubožtvu, evangelizirajo brate; da mlade vabijo, naj sledijo načinu življenja sv. Frančiška Asiškega.

Prepričani smo, da ima naša frančiškansko/klariško/koncepcionistična karizma v svoji enotnosti in različnosti veliko povedati današnji Cerkvi. Praznovanje teh obletnic bo koristno toliko, kolikor bo v vsakem izmed nas prebudilo najboljše, kar nosimo v sebi, da bi zavzeto živeli svojo poklicanost in vsem, zlasti pa mladim, dali verodostojno poklicno ponudbo. V to ponudbo, ki mora biti izrecna in jo mora spremljati primerna kateheza ter osebno spremljanje, se moramo čutiti vsi vključeni in vedno s svojim življenjem kazati lepoto popolne izročitve samega sebe za evangelij po načinu življenja, ki so nam ga zapustili Frančišek, Klara in Beatrika (prim. PŽ 64).

Dragi bratje in sestre, čutim, da nam Gospod v teh konkretnih okoliščinah, ki jih živimo kot družina, po apostolu Petru še enkrat pravi: „Goreče in iz čistega srca se

ljubíte med seboj, ... prerojeni ... po Božji besedi, ki je živa in večna” (1 Pt 1,22-23). Poleg tega čutim, da nam Gospod po Cerkvi pravi: ustvarjajte med seboj vezi obnovljenega občestva, med seboj kažite zgled bratstva.

Skupaj gradimo bolj pomenljivo prihodnost

Od zvestobe Kristusu, Cerkvi, lastni karizmi in današnjemu človeku (prim. PŽ 2) nas Cerkev vabi, naj pogled upremo v prihodnost, h kateri nas usmerja Duh, da bi z nami delal velike reči (prim. PŽ 110). Ni čas, da bi se pritoževali. To je čas, da pogumni možje in žene sprejmejo izzive naših začetkov in tiste, ki nam jih postavlja sedanji trenutek, ter skušajo prodorno in tudi smelo dajati evangelijski odgovor na te izzive, ko pogumno posnemajo „podjetnost, iznajdljivost in svetost“ Frančiška, Klare in Beatrike. To je čas za dinamično zvestobo, čas „iskanja vedno popolnejšega priličenja Gospodu“ (prim. PŽ 37). V vsem tem na manjka težav in preizkušenj, vendar nas te ne smejo voditi v malodušnost, ampak morajo biti odskočna deska za nov polet, ki bo naše življenje in poslanstvo naredil bolj pomenljivo v evangelijskem smislu besede (prim. PŽ 13), vedoč, da za nas ni tako dramatično zmanjšanje števila, kot pa bi bilo pomanjkanje evangelijsko verodostojnega življenja, če bi do tega prišlo.

Na kakšne poti se moramo podati, da bi vstopili v prihodnost, za katero želimo, da bi bila vedno bolj pomenljiva in verodostojna? Čeprav se iskanje nadaljuje, pa ob upoštevanju smernic, ki nam jih daje Cerkev in ob spoznanju, v katero smer gre dandanašnje redovno življenje, mislim, da moramo poudariti nekatere vidike.

- Prvenstvo Boga in Jezusa. Benedikt XVI. je ob različnih priložnostih ponovil, da so posvečeni po poklicu iskalci Boga. V tem kontekstu nas sveti oče kliče, naj preidemo od postranskih stvari k bistvenim, k temu, kar je v resnici pomembno, dokončno, kar ostane (prim. Avdiencia 25/11/2010). Uveljavlja se prepričanje: za posvečeno življenje ni prihodnosti, če ne izhaja iz središčnosti Boga. Tretje tisočletje bo mistično, ali pa ga ne bo (R. Panikkar). Ob prvenstvu Boga pa tudi prvenstvo Jezusa, ki smo mu obljubili, da bomo hodili tesno za njim (prim. PŽ 1), tako da sprejemamo evangelij kot svoje najvišje vodilo (PŽ 2). Kot redovniki ne samo, da želimo iz Kristusa narediti središče svojega življenja, ampak skrbimo tudi, da bi v sebi „obnovili“ tisti „način življenja, ki si ga je izbral Božji Sin, ko je prišel na svet“ (prim. PŽ 16; LG 44). Naša poklicanost in poslanstvo je, da naši samostani dobijo Kristusov obraz, da so „živ spomin Jezusovega načina življenja in delovanja, ... živo izročilo Odrešenikovega življenja

in sporočila“ (PŽ 22), in da to življenje in to sporočilo izražajo kot absolutno in eshatološko vrednoto (prim. PŽ 29). Trdni v veri v Jezusa, zakoreninjeni na skali, ki se ne zdrobi in ne popusti pred vetrovi in viharji, bomo spodbujali vero v naših ljudeh, njihovim srcem bomo vrnilo upanje in poživili bomo zaupanje v Njega, ki je za nas vse. Po drugi strani pa bo vsakdanje uresničevanje naše pravice do ponotranjenosti, do molitve, do globine in vedrine najbolj učinkovit protistrup proti naraščajočemu strahu in negotovosti, ki sta ohromila misli in srca. Zaupen odnos z izvirom Življenja v naši veri bo najbolj prepričljiv odgovor na naraščajoč sekularizem, na intelektualno lenobo, na lagodno brezbriznost, na skepticizem in plitvost, na prvenstvo imeti nad biti, na pomeščanje in na strastno navezanost na učinkovitost del, ki jih opravljamo. Danes se od nas predvsem zahteva, da smo Božji možje in žene, možje in žene, ki globoko verujejo v Jezusa Kristusa. Frančiškanska karizma je del tega drevesa, ki svoje korenine potaplja v evangelij.

- Bratsko življenje v skupnosti. Redovnega življenja v sedanosti in prihodnosti, še bolj pa frančiškanskega/klariškega/koncepcionističnega življenja si ni moč zamisliti brez pristnega bratskega življenja, znotraj občestvene Cerkve, ki bi bilo odgovor na prevladujoč individualizem in sebičnost v naši družbi. Pristno bratsko življenje pa nam po drugi strani nalaga, da se čutimo priče, mojstri, potrpežljivi graditelji občestva, ki vedno iščejo primerna sredstva, da ga ponovno ustvarijo, kadar bi bilo to potrebno, in si prizadevajo, da je komunikacija med nami globoka ter da so odnosi bratov in sester topli in resnični. V življenju bratstva, ki skuša imeti frančiškanski okus, kot sestavine ne smejo manjkati preprostost, zmernost in notranja svoboda kot odgovor na težnjo po neobrzdanem potrošništvu; ponižnost in majhnost, skupaj s pogumom in duhom služenja kot odgovor na slo po oblasti, gospodovanju in triumfalizmu; zastonjskost in potrpežljivost, če hočemo biti znamenje preobilne betanijske dišave in odgovoriti na neizprosne in

neusmiljenega duha trga in izkoriščanja drugih (prim. PŽ 104-105); prisrčnost, velikodušnost in usmiljenje, če hočemo biti zgled človečnosti in odgovor na uradnost, na virtualne, kompjuterizirane, mrzle in oddaljene odnose; sprava in odpuščanje, če hočemo biti znamenja, „ki počlovečujejo“ in so počlovečujoča ter so alternativa družbi, ki je polna napetosti ter starih in novih sovraštev; veselje v življenju naše poklicanosti in odprtost za upanje, ki nas napravljata za znamenja preprostega in zrelega veselja, nam omogočata pozitivno odgovoriti na duha neugodja in vdanosti v usodo, na žalost in neko naveličanost življenja, ter ponuditi alternativo intimistični, takojšnji in uživaški družbi; globina, mati modrosti, z v notranjosti poenotenim življenjem, kot odgovor na neko vrsto nekritičnega in plehkega bivanja, sestavljenega iz reklamnih gesel, mode, brskanja po medmrežju in televizijskih spotov.

- Poslanstvo. Ni poklicanosti brez poslanstva, vendar tudi ni poslanstva brez poklicanosti. Če je v preteklosti prevladovala težnja, da bi poslanstvo smatrali za neko dejavnost, pa so od 2. Vatikanskega koncila vztrajali na tem, da so nanj gledali kot na bistveno prvine redovnega življenja samega na sebi. Naše življenje je samo po sebi klic k poslanstvu, je način evangelizacije in moramo nanj gledati kot na predhodni pogoj za oznanjanje veselega oznanila. Tako mi, bratje, kot tudi sestre se moramo zavedati, da poslanstvo ni toliko v tem, da moramo nekaj uresničiti: naše apostolsko delovanje je najprej Božje delovanje v nas samih, apostolsko orodje, ki mu je treba dati prednost, pa je naša oseba, ki jo je Bog „spremenil“. Središčnost Besede v našem življenju, od katere je odvisna naša globoka prenova (Benedikt XVI.), bo na koncu tako spremenila naše življenje, da nas bo svetu predstavila kot živi evangelij. To je tisto, kar nas spreminja v učence in apostole in nas bo usposobilo, da bomo evangelij ponesli vsem, bližnjim in daljnim (prim. Ef 2,17). Če bodo hotela nova bratstva biti v resnici evangeljska in evangelizirajoča, bodo imela veliko opraviti z vsem tem.

Dragi bratje in sestre, velika noč je! Vzhodnjaki se v tem času pozdravljajo z vzklikom: „Kristus je vstal!“ Odgovor je: „Resnično je vstal.“ To veselo vest ponesimo tistim, ki nas obdajajo. Veselo veliko noč vsem!

BR. JOSÉ RODRÍGUEZ CARBALLO, OFM
Generalni minister, OFM

Rim, Generalna kurija reda manjših bratov,
19. marca 2011
Na praznik sv. Jožefa

Prot. 101752

VSEM BRATOM PROVINCE SVETEGA KRIŽA V SLOVENIJI

Dragi bratje, Gospod naj vam da mir!

Potem ko sem pozorno pregledal končno poročilo o stanju province Svetega križa v Sloveniji po kanonični vizitaciji br. Stipeta Nosića, generalnega vizitatorja in predsednika kapitlja, ki se mu najlepše zahvaljujem, vam želim sedaj povedati nekaj besed, ki naj služijo kot spodbuda k prehodu od dobrega k boljšemu.

Najprej vam želim čestitati za tolike pozitivne vidike, ki jih je vizitator poudaril. Med njimi želim omeniti naslednje:

- skrb za bratsko življenje v njegovih različnih izrazih: duhovno življenje, odnosi, evangelizacijsko pastoralno delo v različnih pastoralnih središčih, ki jih provinca ima (župnija, svetišča, ljudski misijoni in druge hiše);
- sodelovanje v misijonih ad gentes in pri skrbi za Slovence v drugih državah;
- skrb za bolne in ostarele brate, ki jih skušate spremljati v bratstvih, v katerih so opravljali svojo službo;
- pohvalno socialno delo, ki ga opravljate zlasti v bratstvih v Šiški, na Viču, v Ljubljani, v Kopru, pri Sveti Trojici in v Novi Gorici-Kostanjevica, kjer prihajate naproti odrinjenim in kjer ste v stiku z mladimi, ki ki obiskujejo vaše namestitvene ustanove za ljudi, ki so ekonomsko šibki;
- ponudba duhovnih vaj zlasti v Nazarjah in v Novi Štifti;
- za delo z mladimi, s FSR in za duhovno skrb za klarise v Nazarjah in Ljubljani;
- za vašo dobro vključenost v krajevno Cerkev;
- za vaš velik prispevek kulturi in znanosti preko poučevanja na teološki fakulteti in drugih ustanovah ter raznih publikacij in ustanov kot sta Založba brat Frančišek in Frančiškanski družinski institut.

Vse to govori o tem, da ste živa provinca, ki ima veliko sposobnosti, ki jih je treba vedno delati učinkovitejše. V tem smislu si dovoljujem, da od vas zahtevam sledeče:

♦ **Duh molitve in pobožnosti** mora veljati za dušo vsega našega življenja in dela. Molitev, osebna in skupna, torej ni nekaj neobveznega, ampak je najgloblji sestavni del našega življenja. Ker smo romarji skozi življenje in berači globokega smisla našega bivanja, smo poklicani, da stalno iščemo Gospodovo obličje (prim. Ps 26,8). V molitvi nam bo Gospod pokazal načrt, ki ga ima z vsakim izmed nas in s celotnim bratstvom; v molitvi nas Gospod uči svojih poti (prim. Ps 24,4). Če je on vse (prim. FHBN 3), ne bo mogel nihče iz našega srca iztrgati globoke želje, celo potrebe, da iščemo Boga. Kakor je poudaril Benedikt XVI. v avdienci za generalne predstojnike 26. novembra 2010, smo po poklicu iskanci Boga. In temu iskanju moramo, kakor je ob tej priliki od nas zahteval papež, posvetiti najboljše moči svojega življenja. Ne osebne in ne skupne molitve naj torej ne čutimo kot breme, ampak kot potrebo duše, ki je žejna Boga, živega Boga.

Tako v osebnem kot bratskem molitvenem življenju naj pomembno mesto zaseda Božja beseda (prim. Verbum Domini 88). Poleg tega, da Božjo besedo postavimo v središče svoje osebne molitve in pustimo, da nas Božja beseda vpelje v pogovor z Bogom (prim. DV 24), je v življenju bratstva treba nameniti posebno pozornost *Molitvenemu branju Besede*, ki ga je tako živo priporočil Benedikt XVI. v zgoraj omenjeni apostolski spodbudi *Verbum Domini* (št. 86-87). Molitveni pristop k svetemu besedilu je, kakor poudarja papež, temeljna prvina duhovnega življenja vsakega vernika, temelj vsake pristne krščanske duhovnosti (prim. VD 86), in zato temelj duhovnega življenja vsakega manjšega brata, ki je obljubil spolnjevati evangelij kot svoje življenje in vodilo (FPVod 1,1). Poleg zvestobe vsakega izmed

vas časom skupne in osebne molitve, zahtevam, naj bodo v načrtu bratskega življenja tudi določeni trenutki molitvenega branja Besede v bratstvu.

♦ **Bratsko življenje** je temeljna zahteva našega življenja in poslanstva. Po poklicanosti in poslanstvu smo poklicani, da poskrbimo, da naše bratsko življenje v resnici postane *confessio Trinitatis* (prim. Posvečeno življenje 41) in prisproda Cerkev kot občestva, v kolikor smo bratje, združeni v Kristusu. Bratstvo je bistvena prvina našega poslanstva, saj gre preko njega pričevanje naše posvečenosti. Po drugi strani pa je življenje v bratstvu velika priložnost za rast vsakega izmed nas.

Spominjam vas, da je bratstvo stavba, ki jo je treba vedno graditi, in zahtevam, da skupaj iščete primerne sredstva, ki bodo spodbujala občestvo, vzajemno komunikacijo, toplino in resnico v medosebnih odnosih (prim. Nosilci daru evangelija, 27). Privilegiran prostor za to iskanje je krajevni kapitelj. Naj bo to pomemben trenutek za rast v življenju vašega bratstva in ne samo upravno dejanje. Prosim vas tudi, da spodbujate zastojne trenutke, ko ste skupaj. Trajna formacija je bistvena na poti ustvarjalne zvestobe vaši poklicanosti. Zahtevam da enkrat na mesec skupaj študirate dokumente Cerkve in reda, ali pa teme, ki so povezane z vašim evangelizacijskim služenjem

V bratskem življenju je treba posvetiti veliko pozornost individualizmu, ki je pravi rak bratstva. Zato morajo gvardijani in provincialni definitorij skupaj z vsemi brati province iskati primerna sredstva za poživitev pripadnosti krajevni in provincialnemu bratstvu ter celotnemu redu. Za doseganje tega je temeljna komunikacija in vzdrževanje takih medosebnih odnosov, za katere je značilna toplina in resnica (prim. Nosilci daru evangelija, 27).

Od ministra z njegovim definitorijem zahtevam, naj spremlja brate v težavah, zlasti v primerih zlorabe

alkohola. Zahtevam tudi popolno ekonomsko preglednost na ravni bratstev. Zato je potrebno tam, kjer so župnije, jasno razlikovanje med ekonomijo župnije in hiše.

♦ **Poslanstvo** sestavlja del naše istovetnosti. Zahtevam, da na osebni in bratski ravni razmišljate o dokumentu „Nosilci daru evangelija“, da boste lahko uresničili navodila, ki nam jih daje generalni kapitelj 2009, in boste na ta način lahko hodili po smernicah reda. Prosim vas tudi, da več delate s FRAMA. To delo lahko postane tudi zanimiva dejavnost z vidika pastorage poklicev.

Končno vas želim prositi, da odločno vstopite v *moratorium*, ki ga je potrdil kapitelj 2009 (prim. Naročila kapitlja 10). Prepričan sem, da nam bo to lahko pomagalo k globoki oživitvi naše karizme, življenja in poslanstva. V tem kontekstu vas tudi prosim, da razmislite o dokumentu generalnega definitorija *Znova začeti pri evangeliju* in sprejmete odločitve, tudi strukturne, ki so nakazane v tem dokumentu.

Dragi bratje, to so nekateri vidiki vašega življenja in poslanstva, ki sem ga želel z ljubeznijo podeliti z vami po kanonični vizitaciji v bratstvu. Z isto ljubeznijo na vse in na vsakega kličem blagoslov srafskega očeta: „Gospod naj vas blagoslovi in vas vedno varuje.“

Rim, 23. decembra 2010

Vaš brat, minister in služabnik
br. José Rodríguez Carballo, ofm
generalni minister OFM

Prot. 101066

Sporočilo Frančiškove konferencie

Dragi bratje in sestre,

Gospod naj vam da svoj mir!

Pri Frančiškovski konferenci smo se več kot leto dni pogovarjali, kako bi obhajali 25-letnico *Svetovnega dneva molitve za mir*, ki je potekal v Assisiju 27. oktobra 1986. Na podlagi tega srečanja je papež Janez Pavel II. razširil zamisel *Duha Assisija*, ki je v zadnjem četrtsotletju navdihoval mnoge načine spodbujanja miru in dialoga. Naš namen je okrepiti zavzemanje za mir in dialog tako, da celotno Frančiškovo družino spodbudimo k obhajanju te pomembne obletnice. V pripravi na slovesnost niso sodelovali le naši odgovorni za Pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva ter za dialog, temveč tudi drugi, ki jih dogodek zanima.

Frančiškovi bratje in sestre se zavedamo, da se je v zadnjih 25 letih svet zelo spremenil. Naše prizadevanje na različnih ravneh dialoga z ljudstvi drugih verstev je vedno temeljilo na naši zvestobi širjenja veselega oznanila, ki ga je oznanjal Jezus Kristus. Istočasno so se pojavile nove razmere, ki ogrožajo enotnost, blagostanje človeštva in njegov obstoj. Vse to je izziv Cerkvi in Frančiškovi družini, da bi bili učinkovito znamenje edinosti. Ljudstva se masovno premikajo proti tradicionalnim geografskim mejam, kar povzroča nasprotja in ogroža družbeno stabilnost. Poleg tega se je zelo povečal pritisk na okolje. Naraščajoča revščina je te razmere še poslabšala. Vse bolj nujno je ustvarjati nove poti medkulturnega dialoga oziroma okrepiti že obstoječe, da bi spodbujali mir, spravo, skrb za stvarstvo ter celosten razvoj človeštva, posebej še najrevnejših.

V teh razmerah vabimo Frančiškovo družino k pripravi na obhajanje pomembne obletnice *Duha Assisija*. Vemo, da ste mnogi od vas vsa ta leta obhajali spomin na ta dogodek; spodbujamo vas, da s tem nadaljujete.

Z veseljem vam sporočamo, da že pripravljamo predloge za obhajanje tega jubileja. V kratkem boste prejeli gradivo, ki vam bo pomagalo pri organizaciji slovesnosti v vaši deželi, kongregaciji, regiji, skupnosti, župniji, šoli ali v drugih okoljih, kjer so navzoči Frančiškovi bratje in sestre. Slovesnost lahko poteka 27. oktobra 2011 ali kateri koli dan, ki bolj ustreza vašim razmeram. Gradivo bodo sestavljale kateheze, molitveni predlogi, berila ipd. Vključeno bo tudi vabilo umetnikom, da bi ustvarili izvirna dela na temo dialoga in miru. Ta dela naj bi navdihovala vse, da bi se soočili s to tematiko, hkrati pa bi morala predlagati poti in načine za razvoj medkulturnega dialoga.

Glede slovesnosti v samem Assisiju smo povezani s Svetim sedežem in z asiškim škofom. Informacije o tem vam bomo sporočili takoj, ko bo mogoče.

Bratje in sestre, Sveti Oče je na podlagi dediščine sv. Frančiška in sv. Klare izbral Assisi za prvo srečanje, ki je postalo znano kot Duh Assisija. Prosimo, da bi med obhajanjem tega jubileja obnovili duha naših ustanoviteljev in tako pomagali zdraviti rane, ki danes mučijo svet. Naj nam obhajanje 25. obletnice Duha Assisija pomaga poživiti naše življenje in naše poslanstvo, da bi mogli kakor Frančišek in Klara nuditi močno pričevanje ter služenje v graditvi pravičnejšega in mirnejšega sveta.

Rim, 17. novembra 2010

br. José Rodríguez Carballo, OFM *br. Michael Higgins, TOR*
generalni minister generalni minister

br. Marco Tasca, OFMConv *br. James Puglisi, SA*
generalni minister predsednik CIF-TOR

br. Mauro Jöhri, OFMCap *Encarnación del Pozo, OFS*
generalni minister generalna ministra

Pismo konference generalnih ministrov prvega reda in TOR za osemsto letnico ustanovitve reda ubogih sester svete Klare

*Gospod naj da mir vsem vam,
uboge sestre svete Klare.*

Še vedno je živ odmev obhajanja ustanovitve prvega frančiškanskega reda, pa smo že usmerjeni v leto 2012, da bi se zahvalili Gospodu za 800 let posvetitve svete Klare v Porciukoli. Ta prilika ni proslavljanje slavne preteklosti, ampak dogodek, ki postane spomin z namenom, da bi „tudi iz lastne zgodovine črpali dodaten zagon za obnovitev volje za služenje Cerkvi.“¹

Ker vas je Duh poklical, da hodite Kristusom, ubogim, križanim in vstalim z življenjem po svetem evangeliju v pokorščini, brez lastnine in v čistosti, ste varuhinje klariške karizme; ste posvečene žene, ki s svetom sodelujejo tako, da premišlujejo o znamenjih, ki jih Duh seje in raznaša v zgodovini. V poslušanju Boga srcem mož in žena našega časa še danes govorite v jeziku ljubezni, katerega besede se potapljaajo v korenine življenja, v katerem prebiva Bog.

Trdno se držite izhodišča

Spominjanje lastne poklicanosti je priložnost, da se znova vrnemo k razlogom svojega da Bogu. Ko boste preverjale zgodovino svoje poklicanosti, se vrnite k srečanju z Gospodom, ki se je zgodilo po Besedi, po človeku, po dogodku ali po doživetju. Po začetnih težavah ste se odločile hoditi za Kristusom in pustile, da vas je določal on in njegov evangelij. Pritegnilo vas je Frančiškovo in Klarino izkustvo in danes se njun da Kristusu preko vas nadaljuje v času. Ko se zavedamo, da so različni pripetljaji pospeševali ali pogojevali čistost vašega „načina življenja“, da so različne svetne usedline včasih spremenile izvirni uvid, smo prepričani, da se obletnica ustanovitve vašega reda ne more omejiti na to, da bi bila preprosto obujanje spomina.

Kaj želimo obhajati skupaj: spomin nekega vodila ali pomnik Božje zgodovine, ki se je z vami oveko-večila v času, in ki vam še danes daje zavzetost za „spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa z življenjem v pokorščini, brez la-

stnine in v čistosti“² Kako naj ponovno v vsej celovitosti osvetlimo način življenja, ki za vse napravlja vidno in zaupanja vredno, da je „Božji Sin je postal naša pot; z besedo in z zgledom jo je kazal in učil naš blaženi oče Frančišek, njegov resnični ljubitelj in posnemovalec?“³ Kako bi mogle ve tudi danes v Cerkvi in za vso frančiškovsko družino biti živ spomin tega, kar smo kot krščeni vsi poklicani živeti? Vemo, da trošite najboljše moči, da bi bile zveste temu, kar ste izbrale in obljubile, in prav zaradi tega čutimo nujo, da skupaj z vami v tem zgodovinskem trenutku ponovno pregledamo koordinate vašega življenja ubogih sester, ki jih je Bog postavil v Cerkv, v frančiškovsko družino in v svet.

Z življenjem po evangeliju ...

V družbi, ki jo bombardirajo podobe, v kateri je posameznik prisiljen, da išče stalno predstavljanje sebe, je Duh poklical vas, da bi bile preprosto znamenje Božje navzočnosti. Vemo, da ni vedno lahko, zlasti kadar to zahteva stalno evangelijsko spreobrnjenje duha, srca, obnašanja in struktur vaše osebnosti, da bi bile pomenljive in da ne bi zapadle v lahko svetno tekmovanje, da se ne bi pogajale za osnove vašega življenja.

Medtem ko je sporočilo, ki izhaja iz vašega pričevanja, izraženo s strukturami, znamenji in simboli, pa Vodilo, ki ga je napisala Klara, danes od njenih hčera zahteva evangelijsko življenje, ki ga živijo kot uboge sine glosa. Vemo, da v skupnosti Božji duh priganja k iskanju in evangelijskemu razločevanju, da bi ohranjali budno pozornost in pretresli strukture, ki nam ne omogočajo, da bi neposredno odsevali Božjo navzočnost. Zato ste poklicane, da ponovno pregledate znamenja in simbole, da bi bili razumljivi v tem času, v katerem je toliko dvomljivega; tudi sveto, ki ne pošilja v Božji onkraj, je v nevarnosti, da vstopi v logiko: uporabi in zavrzi.

Od posvečenih oseb se zahteva, da izražajo Božjo absolutnost. Ve ste na poseben način poklicane, da živite življenje, ki temelji na znamenjih in simbolih, ki ne usmerjajo v praznino nerodovitne indoktrinacije, v ritualizem ali aktivizem, ampak znajo danes združevati korenine preteklosti in preroštvo priho-

¹ Benedikt XVI. Na 23. generalni skupščini Fiuc, 19. novembra 2009.

² KIVod I, 2, FF 2750.

³ KIOp 5, FF 2824.

dnosti: strukture, znamenja in simbole, ki pomagajo videti Božjo preprostost.

Kako ste lahko priče njegove navzočnosti z načinom življenja, ki ga je Duh nekega dne zaupal Klari, in ga še naprej zaupa vam v tem času, v katerem se zdi, da manjkajo najbolj osnovne koordinate bivanja?

Medtem ko se ves svet naglo vrti, ve v ustaljenosti vidno kažete, da Bog od vekomaj čaka može in žene našega časa, da bi jih ljubil.

Ko se hranite z Božjo besedo, ga utelešate v vsakdanu preko pokorščine v veri.⁴ Vera v Kristusa ni dogodek, ki bi ga osvojili enkrat za vselej, ampak je dar Duha. Zahteva stalno vzgojo, zato jo je treba obhajati, izpovedovati in živeti. Skozi skrb za bogoslužje izpričujete, da Bog, Oče, ki se približa vsaki ustvarjenini, kliče človeštvo, naj v zgodovini živi v njegovi navzočnosti. V vsakdanu postanite vidne iskalke Božjega obličja kot romarice po svetu in beračice smisla.

Če bogoslužje daje obliko naši veri, mora vera s svoje strani, da bi bila verodostojna, najti potrditev v vsakdanu življenja na osebni in bratski ravni. Ni namreč dovolj misliti, da verujemo. Potrebno je, da Skrivnost, ki jo obhajamo, v vsakem privzame Kristusov obraz. Še danes je razširjena razpoka med vero in življenjem.

Pomagajte nam na novo ovrednotiti naša slavlja: skrb za Molitveno bogoslužje in za evharistijo, ki je stalno usmerjena v hvalo Bogu, vendar mora tistemu, ki pri tem sodeluje, preko klariške preprostosti omogočiti milost navzočnosti vstalega Gospoda.

Ker ste pustile, da je šel skozi vas Duh in da vas je oblikoval evangelij, ste posvečene žene, ki se predajajo Bogu. Po Frančiškovem in Klarinem zgledu imejte ve, uboge sestre, tako kot Marija v sebi njega, ki obsega vse stvari.⁵ V molku pričujte za „premišljevanje evangeljskega Kristusa, ki ga močno ljubite in posnemajte njegove kreposti.“⁶

Zato nam s svojim življenjem pripovedujte, kar slišite, kar vidite s svojimi očmi, kar opazujete in kar vaše roke otipajo o Besedi življenja.⁷ S življenjem mistične razsežnosti še naprej oznanjajte, da Bog je, da je Bog ljubezen.⁸

Ta svet, ki se zdi brezbrizen do Boga, ste poklicane vračati v navzočnost Skrivnosti, ki jo ima Očetovo obličje. Samo če bomo zavzeto iskali Kristusa in njegovo kraljestvo, se bomo bomo lahko postavili ob može in žene našega časa z upanjem v srcu, zavedajoč se, da smo del iste naveze. Pokažite nam lepoto resničnosti, da se vedno čutimo kot ljudje na poti, ki vsak dan stavijo svoje življenje na Božjo navzočnost v zgodovini.

Klarino kontemplativno izkustvo nam zastavlja vprašanja. Če vabi Nežo, naj se vsa postavi v podobo Jezusa Kristusa (prim. 3 KIPNP 12-13), tudi

danes od vas zahteva, da se pustite preoblikovati skozi kontemplacijo, da podarjate svoje življenje v nenehnem iskanju Boga, da bi se osvobodile vsega tistega, kar zaseda njegovo mesto in da bi ljubile do konca.

Če Bog danes od kristjanov zahteva, naj bodo odrasli v veri, se od vas, posvečenih žena, toliko bolj upravičeno zahteva odrasla vera, ki zna govoriti o vašem, še nepoznanem izkustvu srečanja z Gospodom, da boste tam, kjer ste, z upanjem odgovorile na globoka vprašanja mož in žena našega časa. Samo tisti, ki nenehno hodi pred Božjimi očmi, lahko začne poslušati tistega, ki išče smisel.

Hvala vam za vaše neutrudno iskanje Boga: svoboda, ki jo živite v njem, je povabilo, da se vsak dan vržemo v Skrivnost, da verujemo, da Bog je, ker ste ga srečale.

Kot uboge...

V tem svetu, v katerem jih zelo malo živi v izobilju, večina ljudi pa nima ničesar, da bi potešila lakoto, vam, uboge sestre sv. Klare, Frančišek še naprej zaupa svojo zadnjo voljo:

„Jaz, mali brat Frančišek, hočem hoditi po poti življenja in uboštva našega najvišjega Gospoda Jezusa Kristusa in njegove Matere ter v tem vztrajati do konca. 2Prosim vas, moje gospe, in vam svetujem, da vedno živite v tem najsvetejšem življenju in uboštvu. 3Zelo se varujte, da se ne boste nikdar na noben način oddaljile od tega po nauku ali nasvetu kogarkoli.“⁹

Vas, uboge sestre sv. Klare, je Bog postavil na posebno mesto, da bi bile znamenje nasprotovanja ne zato, ker branite strukture, ampak ker se kot uboge vsak dan odločite, da boste radikalno živele evangelij.

Vsaka skupnost že samo s tem, da izpričuje svojo izročitev in zaupanje v Očeta, ki ga je razodel Jezus Kristus, postane alternativno znamenje na krajih bogastva in znamenje upanja med tistimi, ki živijo v negotovosti. Ne gre za ideološko ali intelektualno uboštvo, ampak za način življenja, ki izpričuje popolno zaupanje v Očeta in dobiva svojo obliko v vsakdanosti življenja. V svetu namreč ne primanjkuje skupnosti, ki se odločijo, da bodo „pričevale za skrajno zmerno življenje, da bi bile solidarne z ubogimi in bi zaupale samo v Božjo previdnost, ko bi vsak dan živele od Božje previdnosti, od zaupne izročitve v Božje roke.“¹⁰

Ne dovolite, da vas karkoli ali kdorkoli odvrne od tega namena. Preverite, ali različnost misli znotraj vašega reda temelji na skupnem iskanju, kako biti zveste Jezusu Kristusu in njegovemu evangeliju, ali pa se obramba načinov življenja ne vrača več k Najvišjemu. Bog nekatere še vedno kliče, da bi bili preroki, pa ne zato, da bi povelečevali sami sebe, ampak da bi bili znamenje njegove ljubezni, njego-

4 Prim. Služba oblasti in pokorščina 7.

5 Prim. 3KIPNP 26, FF 2893.

6 Benedikt XVI., Splošna avdienca, 27. januarja 2010.

7 Prim. 1 Jn 1,1.

8 1 Jn 4,8.

9 Poslednja volja FF 140.

10 Benedikt XVI., Splošna avdienca, 13. januarja 2010.

ve bližine s človeštvom: „Gospod je rekel: 'Dobro sem videl stisko svojega ljudstva in slišal, kako vpije k meni ... poznam njegove bolečine.'“¹¹

S ubogim, zmernim in ponižnim načinom življenja nam pripovedujte o svoji veri v Božjo previdnost: „Uboštvo je znamenje pripadnosti Njemu, je poroštvo verodostojnosti Kraljestva, ki je že navzoče med nami. Vedno bolj prepričljivo znamenje v naših časih, kadar gre za uboštvo, živeto v skupnosti, s preprostim in bistvenim načinom življenja, ki je izraz občestva in prepustitve Božji volji.“¹²

Dajte nam okusiti veselje svobode, kajti ko kontemplirate, vidite Boga v vsakem drobci življenja. Pokažite nam, da ne sledite današnjim modam, da niste konkurenca svetu, kjer si videz, poveljevanje sebe, individualizem in samozadostnost prizadevajo, da bi zatemnili Božjo mojstrovino. Pripovedujte nam svojo zgodbo z Bogom, ki se hrani s tišino, poslušanjem in globokim duhovnim življenjem.

Z življenjem v ustaljenosti nam pokažite, kaj je zares bistveno, lepo, pristno. Vemo, da je Bog resnično bogastvo človekovega srca¹³ in da uboštvo osvobaja od suženjstva stvarem in umetnim potrebam, v katerega nas žene potrošniška družba: pomagajte nam ponovno odkriti, da je Kristus edini zaklad, za katerega se v resnici spleča živeti.¹⁴ Za Klaro in Frančiška „najsvetejše uboštvo“ ni preprosto neka krepost, ni samo odpoved stvarem, ampak je predvsem ime in obraz: obraz Jezusa Kristusa, Ubogega in Križanega (prim. 2 KIPNP 19). Zrenje ubogega Kristusa se za nobenega ne skrči na lepo mistično teorijo nenavezanosti, ampak se utelesi v resničnem, konkretnem, bistvenem uboštvu.¹⁵ Pogledjmo njuno pričevanje: oba sta ljubila uboštvo, da bi za Kristusom hodila popolnoma predano in svobodno, in sta tudi za nas povabilo, naj negujemo notranje uboštvo, da bi rasli v zaupanju v Boga in bi tudi zmeren način življenja združili z odpovedjo materialnim dobrinam.¹⁶

Ker ste poklicane, da po svojem načinu življenja hodite za ubogim Kristusom, da torej sprejmete uboštvo, morate najti, če je to potrebno, nove oblike, da ga boste izrazile¹⁷ s preroškim duhom, z „jasnejšim pričevanjem osebnega in skupnostnega ubošstva [...]“¹⁸, kakor sta naredila Frančišek in Klara. Inkulturacija nekaterih skupnosti, ki se prilagodijo ubogim, ki živijo v njihovem okolju, je včasih presenetljiva. Kadar delite s tistim, ki nima, kadar se odločite, da boste živele od potrebnega, kadar ne kopičite, kadar se zanesete na skupnost, odločitev za uboštvo naredite verodostojno, ker živite svojo vero v Boga, v Očeta, ki skrbi za človeštvo.

V sveti edinosti ...

Sedanji svet, ki je potopljen v globalno vas, je v nevarnosti, da postane oder, na katerem se istočasno premikajo vsi in nobeden. Množica je dejansko v nevarnosti, da ostane zapletena v mrežo brezimnosti: zdi se, da posamezniki, ki izgubijo čut pripadnosti družini, skupini, zgodovini, hodijo naprej, ne da bi imeli svoje ime in ne da bi poznali nek ti.

Ve pa, čeprav v samostanu, živite v tej družbi, kjer se množi izkoreninjenost in kjer vse sodeluje pri oblikovanju življenja zunaj časa in brez smisla. Posamezniki pogosto tekajo okrog, ne da bi se zavedali svoje istovetnosti in obubožani v komunikaciji z drugim, s katerim se vzpostavijo odnosi, ki se pogosto hranijo s plehkostjo.

Ve pa v ustaljenosti premišljujete Božjo navzočnost v zgodovini, ki da smisel vsakdanjemu življenju. V Cerkvi, v frančiškovski družini in v svetu ste pomembno znamenje, ker v tem času, v katerem vsak terja svoje pravice ali živi za lastni jaz, ve po svojih odnosih še naprej pripovedujete, da je še vedno mogoče staviti na ljubezen.

V svetu, ki hoče posameznika skržiti na potrošnika, potopljenega v zakone velikega trga, ve stavite na pristne odnose, ki se hranijo z molkom, poslušanjem, čakanjem, odpuščanjem, zastonskostjo, darom, z izročitvijo sebe v veri, s spoštovanjem različnosti vlog, z odnosi, ki so naravnani na rast osebe v svobodi, skladno s Kristusovo postavo. Danes namreč, ko splošna miselnost hoče izravnavanje vlog, nam ve kažete, kako biti „nevesta, mati in sestra“:¹⁹ v svojih skupnostih združujete trdnost in blagost, avtoriteto in empatijo, odgovornost in svobodo, neodvisnost in izročitev.

Ko sprejemate vsako sestro kot edinstveno in nepovnljivo, kažete svetu Božjo mojstrovino, ki je del stvarstva, ki ga ve varujete. Vsako osebo ljubite v njeni celostnosti, ki jo sestavljajo biološka, psihološka in duhovna raven, skozi katero gre Duh in je ni mogoče skržiti na eno samo razsežnost.

Na razširjene primere nestrpnosti, nespoštovanja, sumničenja in prevlade ve odgovarjate tako, da ste vedno druga ob drugi in skupaj, kot skupnost, sredi mož in žena današnjega časa, v dialogu z vsemi tistimi, ki trkajo na vaše samostane. Pomagajte nam, da bomo ljudje poslušanja, da bomo pospeševali evangeljske, globoko človeške odnose, ki so naravnani na sprejemanje vsakega drugega. Glede na to, da običajno vedno bolj iščete srečo drugega, je za vas pomenljivo, da si želite „biti tukaj za“ drugega.²⁰ Ker iz kontemplacije zajemate nov način, kako biti posvečena žena, se v šoli Duha učite združevati stalno pozornost do Boga in do sester. V vas opažamo stalno pot, da bi se osvobodile vsake oblike sebičnosti. Ne skrbite za to, da bi bile za vsako ceno v središču veselja: živite v skladu z ekonomijo daru, v skladu z občestveno duhovnostjo, ne da bi ljubezen

11 Prim. 2 Mz 3,7.

12 Br. Giacomo Bini, ofm, Generalni minister, v *L'Osservatore Romano*, 1. februarja 2003, str. 6.

13 Prim. *Posvečeno življenje*, 90.

14 Prim. *Znova začetni pri Kristusu*, 22.

15 Prim. *Klara Asiška in Klara za danes*, br. José Carballo, str. 15-16.

16 Prim. Benedikt XVI. *Splošna avdiencia*, 27. januarja 2010.

17 Prim. *Perfectae caritatis*, 13.

18 *Instrumentum Laboris IX Sinodo V. C.* 1994 53.

19 1KIPNP 12, FF 2863.

20 Prim. Bog je ljubezen, 7.

spreminjale v količino in ne da bi zahtevale od drugega povračilo. Za vas je značilno veselje, podarjeno v zastojnosti, ki ste se je naučile iz doživetja Kristusove ljubezni.

Iz vaših laboratorijev kulture, ki temelji na evangeliju, moramo črpati metodo, ki nam bo pomagala etične vrednote združevati z družbenimi vrednotami, da bi mogli radikalno živeti v skladu z Bogom Abrahama, Izaka, Jakoba ... Jezusa Kristusa in biti

nosilci evangelija preko kulture pravičnosti in miru. Zgovorna je skrb, ki jo kažete v formaciji. Ne dovolite, da bi bila samo pouk, ampak težite k temu, da bi znale biti. S čustveno inteligenco prodirate v to, kar se učite in kar se vam zdi pomenljivo za vaše življenje in življenje drugih. Preko človeškega dozorevanja, ki ga podpira stalno spreobrnjenje, v vsakdanjosti izpričujete, da lahko hodite za Jezusom Kristusom kot uboge.

Za mnoge predstavljate oazo miru, kjer se moške in žene lahko sprašujejo o Skrivnosti, ki obdaja in prešinja življenje. Poklicane ste, da daste verodostojnost dejstvu, da je želja po Bogu v globini vsake ustvarjenine in da Bog nenehno išče moža in ženo, da bi z vsakim v svobodi vzpostavil odnos, ki temelji na ljubezni. Vemo, kako prevzemate odgovornost za skrb sveta in kako nenehno posredujete pri Bogu. Ko vas gledamo, nas spominjate, da moramo sanjati skupaj, da bi evangelijski svet naredili viden. Prepričani smo, da pričevanje „svete edinosti“ danes zahteva razmislek o odnosu med prvim in drugim redom. Ne moremo podcenjevati tega, da „je eden in isti Duh odvedel brate in uboge gospe iz tega sveta.“²¹

Kakšno veljavo ima ta resnica v našem življenju? Smo prepričani, da nam sveta „[...] edinstvo omogoča, da v različnosti poklicanosti sprejmemo globoko popolnost razsežnosti Cerkve, ki jo koncil definira kot docela vneta za delovanje in predano

²¹ 2 Čel, 204

kontemplaciji. [...] Če ni sprejemljivo, da bi bila ženska veja podrejena moški, tudi popolna ločitev ne predstavlja sprejemljive rešitve; nasprotno, to bi bila škoda tako za brate kot za sestre. Naši redovi lahko Cerkvi in svetu nudijo pričevanje zdravega in potrebnega dopolnjevanja, ki ga živita obe veji in to v velikem vzajemnem spoštovanju, istočasno pa v občestvu in medsebojni pomoči, kar bi bilo podoba Cerkve – občestva.“²²

Morda je napočil čas, da utrdimo odnos, ki bo znal združevati avtonomijo in vzajemnost. Zavedamo se, da se karizme svete edinosti ne živi v zamenjavi in ne v skrbništvu, pač pa da začnemo drug drugega poslušati, v medsebojnem spoštovanju, v kontemplativni drži, da bi naredili vidna skupna bogastva in razlike, ki dajejo lepoto lastni posebnosti in verodostojnost pričevanju za občestvo, živeto v Bogu, brez zmede in brez odvisnosti.

Gospod naj vas blagoslovi in varuje

Želimo sanjati z vami, da bi bilo Klarino Vodilo lahko v celovitosti uresničeno med njenimi hčerami. Če je Frančiškova in Klarina aktualnost vsem vidna, je to zato, ker Bog še vedno stavi na nas, in posebno na vas, da bi se prvotni navdih, ki ga je Duh nekega dne zaupal našima ustanoviteljema, mogel oblikovati tudi danes. Kdo ve, kakšen učinek ima lahko še v tem času pričevanje ubogih sester na na Cerkev in na svet!...

S Frančiškom želimo obnoviti svojo obvezo do vas: „Ker ste po Božjem navdihnjenju hotele postati hčere in služabnice najvišjega velikega Kralja, nebeškega Očeta in ste se zaročile s Svetim Duhom, ko ste se odločile živeti v skladu s popolnostjo svetega evangelija, hočem in obljubljam s svoje strani in s strani svojih bratov, da bom vedno imel za vas kakor zanje vneta skrb in posebno zavzetost.“²³ In s Klaro vas prosimo, da „vedno skrbite, da boste izpolnjevale, kar ste obljubile Gospodu“²⁴ V Kristusovo slavo.

Br. José Rodríguez Carballo, OFM, generalni minister

Br. Mauro Jöhri, OFMCAP, generalni minister

Br. Marco Tasca, OFMCONV, generalni minister

Br. Michael Higgins, TOR, generalni minister

Rim, 2. februarja 2011

²² Vzajemnost in dopolnjevanje med manjšimi brati in sestrami klarisami, Predavanje generalnega ministra br. Hermann Schallück na mednarodnem kongresu asistentov federacij frančiškanskih kontemplativnih sester (3. september 1996).

²³ KIVod VI, 3-4.

²⁴ KIBI 15.

NAM JE TUDI NAROČIL, NAJ OZNANJAMO LJUDSTVU IN PRIČAMO... (Apd 10,42)

Dragi bratje,

križani in od mrtvih vstali Gospod Jezus Kristus naj vam podari svoj mir.

Prazniki trpljenja, smrti in vstajenja našega Gospoda Jezusa Kristusa nas kristjane vedno znova povabijo v samo srčiko našega verovanja. Povabljeni smo v Jezusovo „uro“, na katero se je pripravljaval vse življenje in proti kateri je stopal skozi vse svoje javno delovanje. Uro, ko bo povzdignjen z zemlje in bo vse pritegnil k sebi. Uro, ko se sovraštvo razpene do vrhunca, da pljuskne preko sveta in se povzpne do samega Božjega srca, iz njega pa vendarle privre molitev odpuščanja, zaupanja in izročitve. „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo ... V tvoje roke roke izročam svojega duha.“ (Lk 23, 34.46). Prav zaradi tega je to tudi bila ura, v kateri je bil Sin človekov poveljčan (prim. Jn 12,23).

Jezus na to uro ni pripravljaval samo samega sebe, ampak je na to uro pripravljaval tudi svoje učence, vključno s svojo Materjo Marijo. Učenci si želijo, da bi se njihov Učitelj čim prej v vsej svoji mogočni moči razkril vsemu Izraelu. Njihovo neučakanost po izpolnitvi, ki so si jo predstavljali po svoje in jo izražali na razne načine, je vedno znova zadržal z besedo, da njegova ura še ni prišla. Zorenje za Jezusovo uro torej terja čas, terja potrpežljivost. Tako kakor potrebuje čas pšenično zrno in ne more preko noči postati nov klas.

Ko je ta ura prišla, se je kljub vsem pripravam in vsem napovedim zgodilo natanko to, pred čemer jih je Jezus posvaril. „Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce črede“ (Mt 26,31). Na križu, v trenutku Jezusove povišanosti z zemlje, učencev s častno izjemo Janeza, ni bilo zraven. Niso živeli njegove ure, niso živeli njegovega poveljčanja. Strah jih je odnesel drugam. Razkropil jih je. Od pogumnih obljub, da so z njim pripravljeni „iti tudi v ječo in smrt“ (Lk 22,33), je ostal samo pepel izgorelih idealov.

Ko Jezus v uri svojega poveljčanja visi med nebom in zemljo kot darovana ljubezen, ki svoje ljubi do konca, nagovori tiste, ki so zraven. Ne sprašuje za tistimi, ki so se razbežali. Morda smemo reči, da je vse pobegle vključil v prošnjo k Očetu, naj jim odpusti, ker ne vedo, kaj delajo. Ne preti jim, ne očita jim. In tudi tistim, ki so ostali na Kalvariji in stali pod križem, ne očita bega manjkajočih, ampak nagovori samo nje, navzoče. Njim izkaže skrb, njim ponudi prihodnost. Po svojem slavnem vstajenju pa se Jezus napoti iskat pobegle. Ne vzpostavlja novega apostolskega zbora, ne poišče druge Skale, da bi na njej gradil svojo Cerkev. Ne. Pri zaprtih vratih stopi v dvorano zadnje večerje s pozdravom: „Mir vam bodi“ (Jn 20,19). Hoče, da Cerkev raste iz teh mož, ki jih je klical na jezerskem bregu, ki jih je povabil od mrež in mitnic in jim obljubil, da jih bo naredil za ribiče ljudi. Hoče, da Cerkev raste na njihovi krhki veri vanj in iz spoznanja, da sami od sebe ne zmorejo dlje, kot da postanejo mešetarji, ki svojega Boga prodajajo za prgišče premoženja, za trenutek varnosti, za nekaj ur življenja ... Tem in takšnim je naročil, naj ljudstvu oznanjajo in pričajo. Saj prav ti v sebi nosijo spoznanje, da ima on besede večnega življenja, ki so v njih utrdile prepričanje, da je On Božji Sin (prim. Jn 6,68-69). To spoznanje pa je v njih prebudilo hrepenenje, ki jih je vedno znova vrnilo k Njemu.

Skozi navdušenje in padce so ostali zvesti temu naročilu. In ko mi danes skozi Božjo besedo in skozi izročilo Cerkve prisluhnemo temu naročilu, vedno znova presenečeni odkrijemo, da so oznanjali in izpričevali dvoje. Najprej, da je Jezus Kristus Gospod, ki je zaradi naših grehov umrl in je vstal zaradi našega opravičenja. Vzporedno s tem oznanilom pa so

vedno znova tudi priznali, da so mu bili nezvesti, da so ga prodali, ga zatajili, da so ga iz strahu zapustili v trenutku, ko je doživljal trenutek največje osamljenosti.

Dragi bratje. Ob teh dogodkih velike noči sem razmišljal ob položaju in stanju Cerkve v zahodnem svetu, posebno pa še pri nas. Danes se namreč zdi, kot da je svet Cerkev spoznal za nepotrebno (vse prepogosto nas prepričujejo, da je pokvarjena in škodljiva), po drugi strani pa je Cerkev v vse preveč pogostih primerih tudi v svojih posvečenih služabnikih zabredla daleč od poslanstva, ki ji ga je zaupal njen Gospod. Doživljamo nenehne napade nanjo, ki ne izbirajo sredstev in ciljev, ali pa bi bilo morda bolj prav reči, da zelo natančno izbirajo sredstva in cilje. Prizadeti vse, umazati vse, razglasiti vse za pokvarjene, za perverzne, za pohlepne, skratka za svetlobna leta oddaljene od podobe, ki naj bi jo imel član Kristusove Cerkve, zlasti še njen posvečeni služabnik. S tem pa vsakega, ki v sebi nosi vsaj trohico poštenja in dostojanstva, oddaljiti od takšne Cerkve in takšnih duhovnikov ali redovnikov. Gre za nekaj satanskega, diabolicega – razdeliti Cerkev v njej sami, razdeliti jo tudi v njenem duhovništvu in redovništvu.

Ko razmišljamo o tem in priznavamo, da moramo člani Cerkve in njeni duhovniki vsak dan znova v zavesti svoje grešnosti ponižno moliti kesanje, nikakor ne moremo mimo besed papeža Benedikta XVI. v knjigi Luč sveta, ko sicer govori o zlorabah, vendar njegove besede lahko razumemo veliko širše: „To je vprašanje, ki se resnično dotika 'mysterium iniquitatis', skrivnosti zla. Tu se vprašamo, kaj si misli duhovnik, ko zjutraj stopa k oltarju in obhaja sveto daritev? Ali sploh gre k spovedi? Kaj pove pri spovedi? Spoved bi morala biti pravzaprav močan dejavnik, ki ga spet potegne iz zla in ga primora, da se spremeni.“ (47)

Verjamem, da mi lahko samo spoznanje in priznanje moje zaznamovanosti s „skrivnostjo zla“, ki mi ga razkrije in podari moje srečanje z Božjim usmiljenjem pri spovedi, pomaga, da me groza, da bi kdo tudi mene ne imel za del te strašno grešne družbe, ne odplakne na rob Cerkve, ko bi jo začel soditi, kot da nisem več del nje same, kot da tudi sam ne prispevam k njeni grešnosti. Ko se znotraj Kristusove Cerkve srečam s svojo grešnostjo, ponižen in spokorjen, se lahko s Petrom zazrem v Jezusov pogled, lahko s Tomažem padem predenj s priznanjem: Moj Gospod in moj Bog. In Jezusova zgodba z njegovo Cerkvijo v meni samem, pa tudi moja zgodba z njegovo Cerkvijo se lahko nadaljuje: do moje osebne „ure“, ki bo zaradi povezanosti z Jezusom rodovitna. Lahko pa vsak izmed nas izbere tudi drugo pot: lahko se postavim ob Cerkev, morda tudi nad Cerkev; lahko postanem kritik brez bolečine, lahko postanem pravičnik brez solza, sodnik brez srca, resnicoljuben brez ljubezni ... Tudi takrat nastopi neka ura, ki jo je Jezus opredelil drugače, ko je dejal: „To je vaša ura in oblast teme“ (Lk

22,53). Ne moja, vaša, in ne oblast Sina človekovega, ampak oblast teme.

Dragi bratje. Ne dovolimo, da bi nas greh v Cerkvi kakor koli oddaljil od nje. Ta zgled nam je zapustil sv. Frančišek, na katerega smo tolikokrat upravičeno ponosni, vendar ga moramo še večkrat vzeti za zgled presojanja in ravnanja. Druge Cerkve namreč nimamo. Ali ostajamo zvesti tej eni sveti katoliški in apostolski Cerkvi, v kateri smo poklicani živeti svoje redovništvo in nekateri tudi svoje duhovništvo, ali pa stopamo v praznino, ne da bi se tega zavedali. Druge Cerkve namreč ni. Samo znotraj nje lahko izpolnimo Jezusovo naročilo učencem, naj ljudstvu oznanjajo in pričujejo...

Naj vstali Jezus stopi za naše zapahe, naj se sprehodi po vrtovih našega žalovanja, naj nas poišče na cestah naših iskanj, da bomo z vero, ki jo bo prenovilo srečanje z njim, v Cerkvi postali njegove priče za svet. Blagoslovljene praznike, bratje.

*p. Stane Zore
provincialni minister*

SEJA JUŽNOSLOVANSKE KONFERENCE PROVINCIALNIH MINISTROV OFM *(JKPM OFM)*

Samostan Brezmadežnega spočetja Device Marije – Zagrebška Dubrava,
22. – 23. februarja 2011.

V frančiškanskem samostanu Brezmadežnega spočetja blažene Device Marija v Zagrebški Dubravi je bila 22. in 23. februarja 2011 redna seja JPMOFM. Navzoč je bil tudi br. Ernesto Siekierka, generalni definitor iz Rima.

Dopoldne 22. februarja je bilo delovno srečanje konference s provincialnimi ministri OFMConv, OFMCap in TOR zaradi dogovora in določitve temeljnih smernic za vsebino, program in način skupne priprave naših bratov kandidatov za slovesne zaobljube

Popoldne ob 15.00 se je začela redna seja konference, kakor je bilo najavljeno v vabilu in dnevnem redu. Objavljamo temeljno vsebino pogovora po točkah dnevnega reda in konkretne sklepe, ki so bili sprejeti na tej seji.

Provinciali so pregledali zapisnik in preverili, kateri sklepi in odločitve so bile uresničene od zadnje seje.

Željko Tolić je predstavil nekatere nove podrobnosti narodnem srečanju FRAME v Imotskem od 13. do 15. maja letos. Provincialne ministre je povabil, naj pridejo, ker je to narodno srečanje.

1. Poročilo br. Ernesta Siekierke, generalnega definitorja iz Rima – Zahvalil se je za povabilo in bratski sprejem. Prenesel je pozdrave generalnega ministra, ki z zanimanjem spremlja življenje in poslanstvo naših provinc.

Najprej je poudaril, da je vodstvu reda veliko do tega, da redno preverja življenje v vsakem bratstvu in provinci, prav tako pa tudi na ravni konferenc. Preverjanje ni samo kontrola, ampak izvrsten način, da odkrijemo, v čem bi mogli napredovati, preiti od dobrega k boljšemu.

Nedavno so končali kapitelj fundacije Rusije in Kazahstana. Izbrali so novo vodstvo. Tam vlada velika potreba po novih bratih in od naših slovanskih konferenc se veliko pričakuje, ker sta nam jezik in miselnost teh narodov bližja. Vse naše provinciale

je zaprosil, naj o tem resno premišlujejo in iščejo načine, da bi poslali kakega brata.

V našem redu poteka razmišljanje o spremembi struktur reda. Komisija za strukture reda je poslala o tem pismo vsem enotam reda. To je treba dobro preučiti in odgovoriti, da bi si izborili tisto, kar imamo za dobro in koristno za življenje in poslanstvo v naših krajih. Ni se treba bati novih predlogov, treba pa jih je dobro utemeljiti. To smo dolžni zaradi velikega števila bratov, ki so v naših slovanskih konferencah.

Spomnil je na 25. obletnico Duha Assisija in rekel, da generalni minister na tem zelo vztraja. Generalni urad za PMOS bo pripravil neka gradiva in to poslal vsem provincam. To je tudi naročilo kapitlja leta 2009, obvezuje pa nas še bolj, ker se za to zaveza tudi sam papež. Vsekakor je zelo zaželeno, da bi se frančiškani bolj zavzeli za spodbujanje Duha Assisija.

Provinciale je opozoril, naj bolj kontrolirajo in preverjajo, s kakšno dinamiko in učinkovitostjo njihovi študentje študirajo v Rimu, saj so posamezni študentje neodgovorni.

Red in celotno frančiškanska družina se pripravljata na leto sv. Klare, ki se bo začelo 11. 4. 2011 s procesijo iz Asiške stolnice do Porciunkule, kjer bodo slovesne večernice in bedenje. Končalo pa se bo 11. avgusta 2012 v Assisiju. V tem letu bo generalna kurija organizirala srečanje vseh predsednic klaris in vseh duhovnih asistentov klaris. Če bo v tem letu generalni minister obiskal kako provinco, ki ima klarise, bo rad obiskal tudi njih.

Br. Ernesto je opogumil provinciale, naj na ravni konference čim prej organizirajo srečanje za formacijo vzgojiteljev. Na tem področju namreč nismo

naredili nič. Takih srečanj že dolgo ni bilo. Prav tako je potrebno razmišljati o skupnih programih za trajno formacijo. Spomnil je tudi na obljubo, ki je bila dana generalnemu ministru v Šibeniku (1997), ko je bilo v pogovoru z generalnim ministrom obljubljeno, da se bodo na ravni konference organizirali tečaji frančiškanstva, predvsem za mlajše brate.

Na koncu je omenil, kako je generalni minister zaskrbljen zaradi nepoznavanja GK in GS. Temu je treba posvetiti večjo pozornost, da bi vsi bratje dobro spoznali našo zakonodajo, saj se mi zaobljubimo tudi na GK.

Predsednik se je zahvalil generalnemu definatorju za sodelovanje na seji in za njegove informacije, ki naj jih je dal o življenju in dogodkih v našem redu. To nam pomaga, da živimo svojo pripadnost redu.

2. Duh Assisija – Ker je letos 25. obletnica Duha Assisija, so se provincialni ministri odločili, da bodo spregovorili tudi o tem. Zato je bil na sejo povabljen br. Mijo Džolan, ravnatelj Frančiškanskega inštituta za kulturo miru, da so se skupaj z njim pogovorili o programu. On na tem že dela, pobuda za proslavo pa prihaja predvsem iz Rima, od „Romans6“, to je od frančiškove skupine, ki predstavlja celotno frančiškovo družino. Pripravljajo gradiva, ki jih bomo prevedli in dostavili vsem. Potrebno pa je, da za svoje področje naredimo svoje prispevke. Ne moremo dovoliti, da bi ostali samo na molitvenih srečanjih, čeprav so zelo pomembna in so temeljni način obhajanja Duha Assisija. Br. Mijo predlaga, da se pripravijo okrogle mize na temo Duha Assisija vsaj v mestih, kjer so naši provincialati, s strokovnjaki pa je pripravljen priti tudi drugam, kamor jih povabijo. To bi bile resne razprave o vlogi verstev v izgradnji kulture miru.

To so samo predlogi, ki jih bo potrebno, če jih bodo provinciali sprejeli, izdelati skupaj s Svetom frančiškanskih skupnosti. Br. Željko Tolić, predsednik konference, in br. Ivan Sesar, predsednika VFZ bosta stopila v stik s škofovskima konferencama, VFZ pa bo skušal uresničiti skupen program slavlja. Br. Mijo je provinciale tudi obvestil, da pripravljajo projekt seminarjev o preprečevanju in preventivi nasilja, v katerem bodo sodelovali naši najboljši strokovnjaki. Prosil je provinciale, naj za to spodbudijo brate, saj je pomembno, da smo za to področje kolikor toliko usposobljeni.

3. Poročila provincialnih ministrov za posamezna področja, za katera so zadolženi – Br. Josip Sopta je obvestil o srečanju provincialnih tajnikov za formacijo in študij. Za medprovincialnega tajnika za formacijo in študij so predložili br. Darka Teper ta iz province sv. Cirila in Metoda, on pa ga je tudi že potrdil, saj so ga provincialni ministri na zadnji seji konference za to pooblastili. Na kratko je poročal tudi o njihovih predlogih, zlasti kar zadeva skupno pripravo na slovesne zaobljube in potrebo po večjih srečanjih bratov v vzgoji.

Br. Željko Železnjak je poročal o sestanku provincialnih moderatorjev za poklice, ki je bil v Zagrebu 25. januarja 2011. Glavno pozornost so posvetili vprašanju razločevanja poklicnosti kandidatov, ki se prijavijo v naše province, zlasti tistih, ki niso bili v semenišču. Priporoča se, da gradivo, ki so ga lani pripravili za dan poklicev, izkoristimo tudi letos, saj je gradiva precej in gotovo ni bilo do konca izkoriščeno. Predlagajo, da bi se zbrali vsi vzgojitelji na ravni konference ter podrobno spregovorijo o skrbi za poklice, da bi lahko pripravili nek koristen pripomoček za pastoralo poklicev. Provinciali so pohvalili njihovo delo, sprejeli njihove predloge in jih zaprosili, naj bolj razmislijo in predlagajo, kako bi okrepili samo delo za pastoralo poklicev, ne pa samo razločevanje tistih, ki se javijo. Vsi so namreč priznali, da na tem področju ne delamo dovolj, kakor nekatere druge redovniške skupnosti, npr. karmeličani.

4. Leto sv. Klare – Ob 800 letnici začetka drugega frančiškanskega reda so generalni ministri napisali priložnostno pismo, ki je že prevedeno in poslano vsem skupnostim. Predloženo je bilo, da tudi provinciali napišejo podobno pismo, vendar je bilo v pogovoru rečeno, da bi bilo bolje, če to naredi VFZ. Če pa oni tega ne bodo naredili, potem to lahko naredi predsednik konference. Klarise že nekaj pripravljajo in v tem jih je treba podpreti. Če se na ravni VFZ ne bo zgodilo nič, potem bo nekaj ukrenila naša konferenca.

5. Jubilej 800 letnice prihoda sv. Frančiška na Hrvaško – Glede na to, da gre za dogodek, v katerem se spominjamo, da je sv. Frančišek kot prvo deželo izven Italije obiskal prav Hrvaško, bi bilo to dobro obeležiti. Ker je tudi Zadar eno od mest, ki trdijo, da je sv. Frančišek leta 1212 bil v njih, je na neki način provinca sv. Hieronima najbolj poklicana, da nekaj ukrene. Br. Josip Sopta je dejal, da oni že nekaj načrtujejo in je o tem razmišljal in se pogovarjal z drugimi brati. Predvsem Frančiškov prihod na Hrvaško in začetki frančiškanstva pri nas niso do konca raziskani. Obstajajo neki novi in zanimivi podatki, to pa je priložnost da se naredi nekaj več. Lahko bi organizirali enodnevni simpozij o začetkih frančiškanstva pri nas in postavili kip na trgu Sv. Frane v Zadru. Povabil bo tudi generalnega ministra, če je tedaj prost. Br. Josip bo poskrbel za to in bo pravočasno obvestil provinciale, ki jih je prosil, naj s tem računajo. Na seji VFZ bodo povabili vse frančiškanske skupnosti, da sodelujejo na proslavi. Omenjena je bila spominska znamka, zato se bo br. Željko Železnjak o tem pogovoril z odgovornimi v hrvaški pošti.

6. Program srečanja konference z generalnim vodstvom reda – Po naročilu generalnega kapitlja 2009 mora imeti generalno vodstvo v tem šestletju delovna srečanja z vsemi konferencami na ozemlju

posamezne konference. Delovno srečanje z našo konferenco bo v samostanu o. Ante Antića v Splitu, od 19. do 22. septembra 2011. Na zadnji seji konference je br. Željko Tolić sprejel nalogo, da bo skupaj z br. Ernestom pripravil načrt programa za to srečanje. On je ta načrt pripravil in ga predložil v dopolnitev. Provinciali so podrobno in dolgo razpravljali, dajali svoje predloge in sugestije, na koncu pa, ko so se v glavnem vsega dotaknili, o vsem razpravljali in odločili, so naložili br. Željku, predsedniku konference, naj to sestavi in napiše, da bomo mi in generalno vodstvo imeli pravočasno program srečanja. Na koncu se je br. Željko Tolić, predsednik, vsem zahvalil za odgovorno sodelovanje in prispevek, ki ga je vsak posameznik dal rodovitnemu delu seje.

Posebej se je zahvalil generalnemu definatorju br. Ernestu in gostitelju br. Ivanu Sesaru, skupaj z brati samostana v Dubravi, na čelu z gvardijanom br. Draženkom Tomićem, ki so nas bratsko sprejeli in postregli. Omenimo še, da je bilo zelo lepo evharistično slavlje v cerkvi, skupaj s FSR, FRAMO in verniki, ki se redno zbirajo v Marijini cerkvi v Zagrebški Dubravi. Predstavili so tudi lep in ganljiv program o hercegovskih frančiškanih – mučencih, ki so ga za provinciale in vse vernike, ki so bili pri maši, pripravili bogoslovci skupaj s FSR in FRAMO.

br. Nikola Vukoja, tajnik

FORMACIJA ZA POSLANSTVO V REDU MANJŠIH BRATOV

Srečanje z Južnoslovansko konferenco

Sarajevo, 25.-26. maja 2010.

Formacija za poslanstvo glede na *Ratio Formationis Franciscanae* (br. Vidal)

Biblijske in frančiškanske ikone, povezane s poklicem-poslanstvom (br. Massimo)

Bratski pogovor

Kaj formacija pričakuje od poslanstva? (br. Vidal)

Kaj poslanstvo pričakuje od formacije? (br. Massimo)

Kaj formacija in poslanstvo pričakujeta od provinc? (br. Vidal in br. Massimo)

Kaj province pričakujejo od formacije in poslanstva?

III. Del

3.1. Kaj pričakuje formacija od poslanstva?²⁵

- Pričakuje, da bo poslanstvo **formirano**, v trajni formaciji²⁶:
 1. *Celovito* poslanstvo, ki vključuje celotno misionarjevo osebo in celotno življenje.
 2. *Krščansko* poslanstvo, pustiti se evangelizirati, da bi lahko evangelizirali.
 3. *Duhovno* poslanstvo, ki ima izhodišče in oporo v resničnem izkustvu Boga.
 4. *Evangelizacijsko* poslanstvo, kjer je prvenstvena naloga živeti s Kristusom in njega oznanjati.
 5. *Katoliško* poslanstvo, v edinosti s krajevno Cerkvijo in v sodelovanju z drugimi oblikami redovniškega življenja.
- Pričakuje, da bo poslanstvo **spremljano**, z zrelo odgovornostjo:
 1. *preudarno* poslanstvo, z iskrenimi in evangeljskimi željami.

25 Prim. Nosilci daru evangelija, Dokument generalnega kapitlja OFM, Assisi 2009, 13.

26 Prim. Formazione alla missione evangelizzatrice, 15-16.

2. *načrtovano* poslanstvo s potrebnim časom, v dialogu in skozi svetovanje.
3. Poslanstvo, ki se bo občasno *preverjalo*.
 - I. Glede na pastoralne sadove, *prav tako v dialogu s krajevno Cerkvijo*.
 - II. Glede na sadove v bratskem življenju, *na osebni ravni in na ravni bratstva*.
4. *stvarno* poslanstvo, ki ne bo samo zbirka izkustev, ampak dejansko okušanje poslanstva na vseh ravneh.
- Pričakuje, da bo poslanstvo v **bratstvu**, bratsko poslanstvo.
 1. Poslanstvo, ki ne bo izhajalo iz posameznika, ampak iz *bratstva v poslanstvu*.
 2. *živo* poslanstvo, ki ga ne bodo vodile posamezne enote (krajevne, provincialne ali generalne), ampak bratstva, *ki pošiljajo brate, da evangelizirajo v bratstvu*.
 3. *mednarodno* poslanstvo, ki ga bodo vršili ljudje, ki verujejo v Boga, ki se je utelesil v Kristusu, ljudje, ki imajo zaupanje v človeka, da bi se tako zgradil nov svet, bratstvo Božjih sinov, Cerkev.

3.2. Kaj poslanstvo pričakuje od formacije?

Poslanstvo od formacije, najprej od trajne formacije, potem pa tudi od vzgojnih hiš, ki so zadolžene za pastoralno skrb za poklice in za druge vzgojne etape, pričakuje sledeče tri stvari:

- Odločnejši polet na ravni srečevanja, sodelovanja, integracije. Vemo, da eno brez drugega ne gre, zato je potrebno graditi zrelo odprtost, zavedajoč se, da medsebojna izmenjava lahko obogati tako formacijo kot poslanstvo. Smo dediči sekularne tradicije, ki ni pospeševala edinosti med tema dvema, za vsako provinco važnima področjema. Sedaj je čas, da se združita. Vsi se

strinjamo, da je za evangelizacijsko poslanstvo potrebno imeti dobro formirane brate, in da morajo prav tako oznanjevalci evangelija ne samo predhodno, ampak trajno formirani, da bi lahko prenesli evangeljsko sporočilo *ad intra e ad extra*, v edinosti s Cerkvijo in skladno s Frančiškovo karizmo. Na praktični ravni ta okrepljena edinost terja nove pobude v sodelovanju med obema tajništroma.

- Načrti formacije morajo biti odprti za poslanstvo.
Tako da se menjajo težnje:
 - ◊ k *stabilitas*, v smislu katere se svet, ki je naš samostan, omejuje samo na samostanske zidove; k „večernim bratstvom“ (Shalück, binčki 1996), k vzgojnim hišam, ki so *rastlinjaki* neživiljenjskih in sterilnih poklicev;
 - ◊ k samozadostnosti, ki rojeva brezbriznost za aktualne probleme in oddaljuje od revnih, od gobavcev našega časa, od tistih kategorij ljudi, s katerimi se je Gospod poistovetil in ki so privlačili Frančiška. Postopno izključevanje vseh teh bratov iz našega življenja nosi s sabo boleč občutek osamljenosti, razočaranja in žalosti.
 - ◊ k privzemanju meščanske, posvetne in laične miselnosti.
Misijonarski duh pa nasprotno pomaga, da rastejo naše posebne vrednote, kot so:
 - ◊ duhovno romanje, izkustvo pouličnih misijonov in občutljivost za uboge, za ljudi na robu družbe; 'romarska duhovnost' – pravi Bini 2009 – vključuje zavest in klic, da moramo ponovno odkriti resnična 'svetišča', 'resnične kraje duha', to pa so v glavnem mejna mesta, 'gobavci' našega časa. Ponovno sprejetje evangeljske okretnosti, hoje za Kraljestvo nam omogoča, da svojo poklicanost živimo v veselju in velikodušnosti; to je obenem tudi 'prva oblika' in prava zavzetost za 'pastoralno skrb za poklice': povprečno življenje ne more nikogar navdušiti (prim. Bini, 2003).
 - ◊ uboštvo, majhnost, treznost, sprememba našega načina življenja, vživljanje v resničnost ubogih, opredelitev za uboge, izkustva, ki podpirajo nov slog življenja, biti alternativa in kritika tistim, ki gospodujejo v družbi;
 - ◊ na koncu naš poklic, naj bomo misijonarsko bratstvo (*Medellin* 1971), evangelizacijsko bratstvo (*San Diego* 1991), bratstvo, „ki ima za razlog obstoja evangelizacijsko poslanstvo“ (Janez Pavel II., Sporočilo za kapitelj 1991, 5). „*Misija ad gentes*“ je „sestavni del naše karizme“ (*Prednostne naloge reda 1997-2003*). Rojeni smo kot centrifugalni! Ne kot redovniki, ne kot eremiti, ne kot kleriki ampak kot apostoli.

Na ta način, ko je misijonski duh navzoč v formaciji, postane jasno, da „evangelizacija predstavlja najglobljo identiteto Cerkve“ (*EN* 14) in da smo po Kristusovem zgledu poklicani, da nadaljujemo „predvsem njegovo poslanstvo in njegovo oznanjevanje“ (*EN* 15). Takšna formacija je sposobna „spočeti in roditi evangeljsko resnico, da bi se 'svet napolnil

s Kristusovim evangelijem“ (Shalück, *Napolniti svet*, 97).

- Priprava misijonskih pobud za brate, zlasti na ravni trajne in začetne formacije, v sozvočju z Generalnim tajništvom za misijone in evangelizacijo in Generalnim tajništvom za formacijo in študij.

3.3. Kaj pričakujeta formacija in poslanstvo od provinc?²⁷

- Da bi bila v vaših provincah *formacija, trajna in začetna, dobro vključena v poslanstvo*:
 1. Da začetna in trajna formacija upoštevat to razsežnost naše duhovnosti tako na teoretični kot na praktični ravni.
- Da bi bilo v vaših provincah *poslanstvo primer-no formirano*:
 2. Da evangelizacija upošteva potrebo, da se mora odvijati znotraj trajne formacije.
- Da bi bila formacija za poslanstvo *stvarna in resnična*:
 3. Da se lahko začnejo (*kjer ne obstajajo*), podprejo (*kjer že obstajajo*) ali izboljšajo (*kjer se zahteva sodelovanje*) konkretni projekti.²⁸
 4. Sveta dežela
 5. Maroko
 6. Afrika
 7. Amazonija
 8. Azija
 9. Evropa

Končno pričakujemo večjo povezanost provinc z generalnimi tajništvi:

10. Biti informirani o projektih reda;
 11. dajati nasvete in ideje;
 12. sodelovati pri uresničevanju starih in novih misijonov s pošiljanjem bratov in usposobljenih laikov;
 13. biti velikodušni na ekonomskem področju.
- Danes se naš red, če navedemo samo nekatere primere, nahaja pred nujnimi potrebami, ki predstavljajo tudi določen problem:
14. Maroko (nevarnost zapiranja samostanov), Sveta dežela trpi od pomanjkanja osebja
 15. Sudan, kjer s težavo dobimo denar za izgradnjo prvega samostana
 16. drugi misijoni, ki pričakujejo prihod novih bratov.

Provincialnim ministrom zaupamo čustveno in operativno podelitev teh težav!

Pričakujemo tudi, da imate v mislih, da „poslanstvo ni odvisno od 'potreb naše hiše', ampak od potrebe, da je treba iti. In prav ta pot omogoča, da bolje uredimo opravila, ki zadevajo našo hišo“ (Bini, *UFME* 1998). Ni redek primer, da je zmanjševanje bratov v misijonih vplivalo na zmanjševanje poklicev: ravno misijoni so, to nas uči zgodovina, vedno dajali številne poklice.

²⁷ Prim. *Nosilci daru evangelija, Dokument generalnega kapitlja OFM, Assisi 2009, 17-18.*

²⁸ Prim. *Nosilci daru evangelija, Dokument generalnega kapitlja OFM, Assisi 2009, 19-26.*

Zapisnik 5. redne seje provincialnega definitorija

Vič, 15. februar 2011

Provincial je kratko predstavil srečanje novoizvoljenih provincialov in kustosov v Rimu. Srečalo se je 19 novih provincialnih ministrov in kustosov. Predstavljen je bil zadnji generalni kapitelj. Pri predstavitvi animacije province je bilo izpostavljeno, da bratje na splošno premalo poznamo Konstitucije, čeprav v besedilu zaobljub omenjamo, da bomo Vodilo spolnjevali, kakor to določajo Konstitucije reda. Nadalje so bila predstavljena posamezna področja animacije reda, s posebnim poudarkom na dolžnostih provinciala in provincialnega definitorija ter v zadnjih letih perečega problema spolnih zlorab.

Z generalnim ministrom sta se tudi dogovorila za njegov obisk, ki bo od 20. do 22. aprila prihodnje leto.

Koristna je bila tudi predstavitev posameznih uradov in služb na generalni kuriji. V soboto med obema tednoma tečaja so provinciali skupaj generalnim definitorijem poromali v Fonte Colombo in v Greccio.

Na zadnjem generalnem kapitlju sta bili ustanovljeni dve komisiji, ki bosta v tem času pripravili svoje predloge za Plenarni svet reda, ta pa bo oblikoval predloge za naslednji generalni kapitelj, ki o teh predlogih ne bo razpravljajal, ampak jih bo izglasoval. Dobili smo predloge Komisije za strukture, ki predlaga spremembe glede volitev vikarja reda in generalnih definitorjev.

Provincialni vikar je predstavil koledar province, ki bo razposlan po hišah. Provincial je predstavil datume vizitacije. O vizitaciji in o tem, kaj naj bratje za vizitacijo pripravijo, bo obvestil hiše.

Plenarni svet province bo potekal od 2. do 3. maja na Viču.

Tajništva in odbori, zlasti za evangelizacijo in formacijo so zelo spodbujeni k oblikovanju načrtov za triletno .

Dan province bo na Kostonjevi 25. maja, ker obhajamo 200 letnico prihoda frančiškanov.

Provincialni definitorij je spregovoril tudi o nekaterih gospodarskih temah in osebnih zadevah bratov.

*br. Janez Papa
tajnik province*

Zapisnik 6. redne seje provincialnega definitorija

Vič, 29. marec 2011

Provincialni ekonom nam je predstavil finančno poročilo za preteklo leto in nas seznanil z ekonomskimi razmerami v provinci. Ob tem smo se pogovorili tudi o nekaterih vprašanjih, ki so povezana tudi s finančnimi obveznostmi in o prošnjah za pomoč, za katero prosijo nekateri samostani pri posameznih projektih. Kolikor je bilo mogoče, smo tem prošnjam ugodili.

Odgovor na predlog generalne komisije za spremembo struktur bo pripravil provincial in ga poslal predsedniku Južnoslovanske konference.

Nato je definitorij izdelal dnevni red Plenarnega sveta province, ki bo 2. in 3. maja 2011 na Viču, in določil vsebine, ki jih bo Plenarni svet obravnaval.

Definitorij je potrdil spremembe statuta Frančiškanskega družinskega inštituta in imenoval predstavnike v svet inštituta. Spregovoril je tudi o prošnjah bratov in o urejanju statusa bratov, ki so nas zapustili.

*br. Janez Papa
tajnik province*

samostan župnija	prebi- valcev	kršče- nih	nedelj- nikov	krsti (vsi)	po- ro- ke	po- gre- bi	obhajila	bolniki		pr- voo- bha- janci	bir- manci	katehumeni			kateheza					mini- stranti
								obha- jila	mazi- ljeni			kr- šče- ni	bir- ma- ni	ob- ha- jilo	pred- šolski	osnov- na šola	sku- pin OŠV	mla- di	štu- den- tje	
Koper	\	\	\	\	\	\	650	10	3	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\
Strunjan	650	450	120	28	18	5	13000	70	38	5	10	1	1	1	\	24	6	\	\	8
Kostanjevica	5500	?	450	23	7	32	48700	5550	205	21	\	1	1	1	6	150	13	12	\	22
Sveta Gora	13	13	733	22	16	1	35131	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\
Brezje	\	\	1410	27	11	11	151000	805	63	\	\	6	6	6	\	\	\	\	\	8
Mošnje	1900	1600	158	52	13	15	5000	24	2	6	26	6	7	6	\	86	8	3	\	6
Kamnik	\	\	528	3	3	3	43500	18	18	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	18
LJ-Bežigrad	14317	9000	762	28	5	81	49000	932	103	19	\	\	\	\	\	175	18	12	8	25
LJ-Center	3500	2700	1830	70	13	52	142445	1742	111	32	19	26	28	46	29	291	18	32	185	22
LJ-Šiška	16206	?	798	35	6	89	49750	171	46	13	26	1	1	1	\	163	19	6	\	31
LJ-Vič	30000	20000	1700	130	14	118	91000	4830	315	74	72	5	12	7	\	650	33	50	30	30
Nova Štifta							14500	3												9
Novo mesto	10000	5000	1250	68	9	40	90050	850	542	49	42	9	15	13	\	417	24	34	8	58
Nazarje	1500	1000	180	19	6	13	29070	170	68	17	\	\	\	\	\	138	9	23	\	13
Maribor	8000	\	700	49	9	82	54000	131	93	10	10	2	5	5	\	36	7	11	18	10
Sveta Trojica	2250	2200	405	17	3	24	23800	174	153	21	31	\	\	\	\	163	9	5	\	12
Sydney	5000	\	180	13	3	18	12040	81	20	7	7	1	1	1	\	12	2	\	\	12
Lemont	?	565	122	7	\	13	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	5
SKUPAJ	98836	42528	11326	591	136	597	852636	15561	1780	274	243	58	77	87	35	2305	166	188	249	289

samostan župnija	pevski zbor			FSR	biblična		Karitas	ŽPS		zakonci		Ostale skupine
	otroški	mla- dinski	odrasli		skupina			člani	št. sej	skupine	pari	
Koper	\	\	\	18	12	\	\	\	\	\	\	\
Strunjan	8	\	\	\	\	5	\	15	\	1	3	pogovorna skupina staršev: 12
Kostanjevica	26	15	26	24	15	9	\	18	5	\	\	Prenova v duhu: 30, Binkoštna dvorana: 10, Skupina katehistinj: 6 in birmanskih animatorjev: 6, FO: 6 in FRAMA: 5
Sveta Gora	\	\	12	\	\	\	\	\	\	\	\	Molitvena skupina za duhovne poklice, Marijanska skupina
Brezje	10	\	28	115	44	\	\	11	8		28	duhovno vodstvo redovnih skupnosti: 12, vodenje DV: 6, misijoni: 2, ekskurzi: 44, molitvena skupina: 15
Mošnje	\	20	15	\	\	\	\	16	4	\	\	
Kamnik	14	\	63	15	21	\	\	\	\	\	\	Skavti
LJ-Bežigrad	25	10	25	5	7	10	10	21	10		18	Molitvena skupina: 5, FO: 18, Prenova v Duhu: 18, skavti: 7
LJ-Center	30	65	62	51	92	18	\	27	10		36	MPP, Emavs, Teokafe, Skupina za razporečene, zakonci v krizi, zasvojeni, pravna pomoč, šola za starše, študentje, FO, animatorji, ex-katehumeni, Prenova v Duhu, Šola z azakon, Skupina za ostarele
LJ-Šiška	5	25	26	32	8	14	\	31	10	5	25	Jesenski cvet, Verouk za odrasle, FŠD, Prenova v Duhu, molitvena skupina
LJ-Vič	50	45	30	6	10	22	\	24	6		150	Na teden se v Antonovem domu zamenja 72 različnih skupin. Večino teh skupin spremljamo patri z Viča. V letu 2010 je bilo v dvorani Antonovega doma 141 dogodkov (predavanj, prireditev, sprejemov...). Skupno število udeležencev na teh programih je 14.255. To pomeni približno sto obiskovalcev na prireditev.
Nova Štifta	25	10	24	8			\					Pritrkovalci: 12, duhovne vaje: 29, bralci: 12. jasličarji: 1, glasbena delavnica: 9, molitvena skupina: 11
Novo mesto	42	12	22	14	18	16	\	27	10		17	Frančiškanski komorni zbor: 24, Vera in luč: 45, Klepet ob kavici: 12, Ročna dela: 14, Prenova v Duhu: 20, Zaskonska molitvena: 18
Nazarje	9	15	18	19	\	6	\	26	7	1	6	FSR (Mozirje): 18, Molitvena skupina: 14, klarise: 16, FO: 14
Maribor	\	\	12	22	8	5	\	23	7	\	\	Skavti, zbor Laudamus, zbor Musica, FO, FRAMA, molitvene skupine, študentski dom
Sveta Trojica	32	\	29	26	\	2	\	27	3	\	\	Frančiškovi otroci: 20
Sydney	\	6	14	4	\	\	\	11	2	\	\	
Lemont	\	\	20	\	\	\	\	7	1	\	\	krasilke: 20, izredni delilci obhajila: 6
SKUPAJ	276	223	426	359	235	107		284	83	7	283	

Iz provincialne krojačnice

Iz krojačnice v materni hiši je fotografija rokopisa z navodili za izdelavo habita in plašča. To je zapuščina brata Berarda in predhodnikov. Skupaj z izjemno ohranjenimi kroji in krojaškimi pripomočki, šablonami in namenskimi ploskvami za likanje, predstavlja pričevanje svojega časa. Opis standarda habita je sila preprost in nazoren. Vemo, da današnji habiti slovijo po številu in praktičnih legah žepnih odprtin. Bogu hvala za podjetnost in vestnost prejšnjih krojačev. Iz nove krojačnice v Novem mestu pa prihaja novica o prvi kapuci izpod mojih rok. Z njo sta povezani dve prigodi.

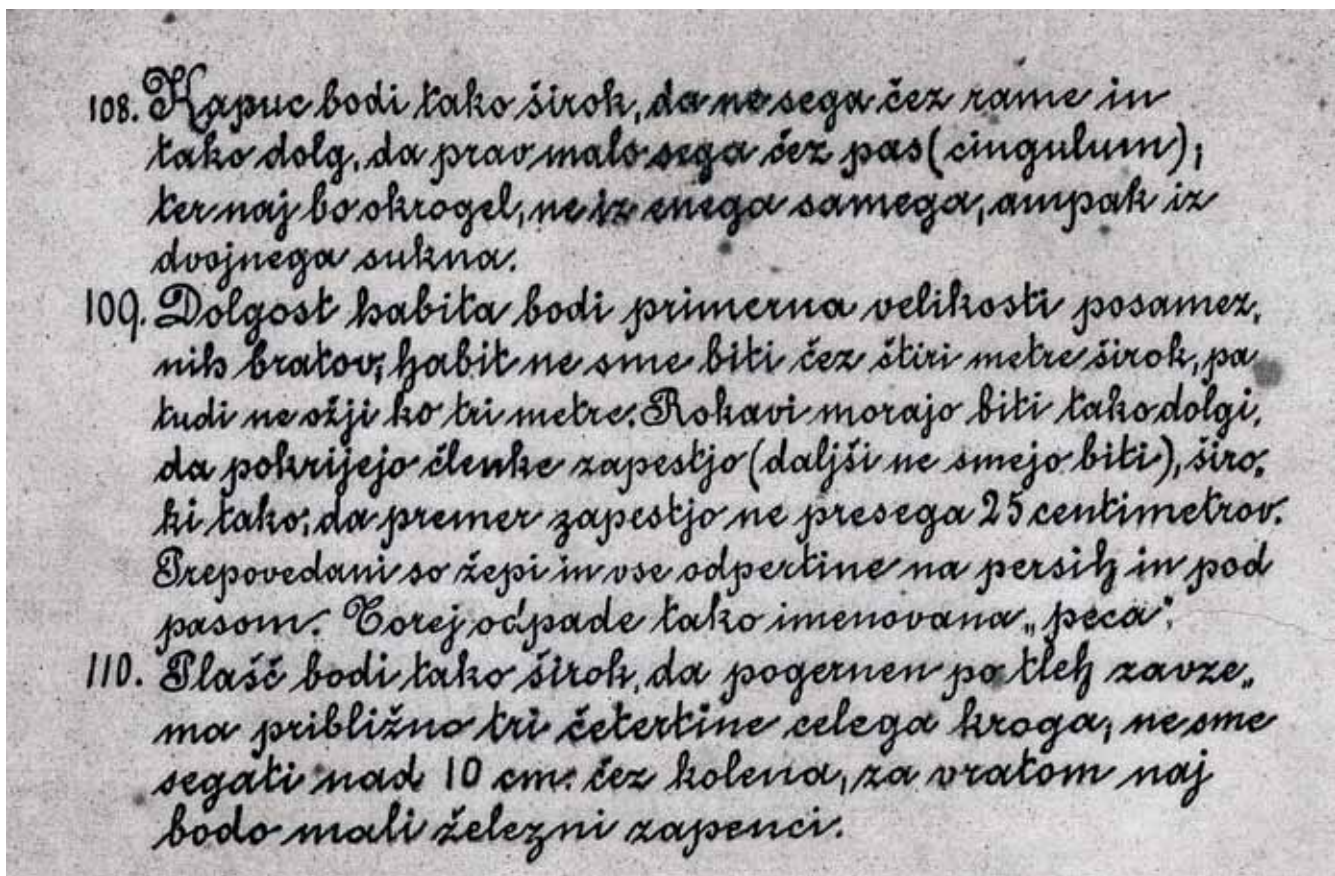
Pred slovesnimi zaobljubami, poleti 2006, me je brat Berard presenetil z izjavo: "Ti si boš pa habit sam naredil!" V enem popoldnevu pri njem je pred mojimi očmi polagal kroje, urezal blago za kapuco in polnilo, potem pa mi je zaupal strojno pošivanje površine. Pri teh opravilih sem imel nekaj vprašanj in tudi z mojih oči je bilo razbrati, da ne razumem postavitve v končno obliko. Mojster Berard pa za delo ni imel ustnih navodil, zato mi je odgovarjal praktično: "Takole položiš, to obrneš in tule daš skupaj." Priznam, da se mi tisti dan ni zdelo, da sem kaj osvojil. Na večer sem moral nazaj v klerikat z zagotovilom, da bom nadaljeval prihodnji teden. Preden je minil teden, me po kosilu posadi na klop v obednici in reče: "Po habit prid!" Ves zaprepaden vzkliknem: "Pa kako, saj sva se zmenila, da pridem

nardit ..." Odrezavo mi pove, da je habit kar sam dokončal in da imam tudi novo kapuco. To me je še bolj začudilo, saj sem se tako naprezal z njo. Pa mi odvrne: "Tisto sm pržgal." Hm, kaj morem ... Do danes ne vem, ali se je res prežgala pri likanju, ali pa sem jo šival tako nerodno, da je raje naredil drugo. Sodeč po novi kapuci od letos, ki mi visi na vratih, je moje delo uporabno. Sicer pa je ta kapuca nastala v posebnem vzdušju. To pa je že druga prigoda ... Nastala je v enem dnevu. Povem še to, da se mi je ves čas zdelo, kot da je - kakor pri prvi kapuci - ves čas dela ob meni stal brat Berard. Ni se izneveril izročanju dediščine, le sam sem potreboval mir, da sem se spomnil vsega, kar mi je takrat pokazal.

V teh dneh bo prispel iz servisa Berardov industrijski šivalni stroj in bala blaga za habite iz skladišča. Prosim brate, da ne pretiravajo z naročili. Prednostni seznam naj določijo predstojniki, da ne bi kdo pomislil, da delam tistemu, kogar imam rajši. Edino ... morda za začetek potrebujem nekaj "poskusnih zajčkov." Prilagajanje različnim postavam namreč ni mačji kašelj in domnevam, da bo za krojenje potrebna neke vrste "vajeniška doba". Tudi jemanje mer, s katerim me dražite že pet let, bo najbolje primerjati s habitom, ki bratu najbolj lepo "pade." To-rej priporočam vse delo v molitev in razumevanje.

MiR in VSE DOBRO!

brat Tilen

-
108. Kapuc bodi tako širok, da ne sega čez rame in tako dolg, da prav malo sega čez pas (cingulum), ker naj bo okrogel, ne iz enega samega, ampak iz dvojnega sukna.
109. Dolgost habita bodi primerna velikosti posameznika; habit ne sme biti čez štiri metre širok, pa tudi ne siji ko tri metre. Rokavi morajo biti tako dolgi, da pokrijejo členke zapestja (daljši ne smejo biti), široki tako, da premer zapestja ne presega 25 centimetrov. Prepovedani so žepi in vse odprtine na prsih in pod pasom. Korej očpade tako imenovana „peca“.
110. Plašč bodi tako širok, da pogrnen po tleh zavze, ma približno tri četertine celega kroga, ne sme segati nad 10 cm čez kolena, za vratom naj bodo mali železni zapenci.

Romanje frančiškanskih ministrantov po Grozdetovih poteh

V soboto, 12. 3. 2011, smo se ministranti iz frančiškanskih župnij LJ-Šiška (sv. Frančišek), LJ-Center (Marijino oznanjenje), LJ-Vič (sv. Anton Padovanski) in Novo mesto (sv. Lenart) odpravili na romanje po poteh blaženega mučenca Alojzija Grozdetta. Zbrali smo se na Viču in se skupaj odpravili na Dolenjsko. Najprej smo se ustavili v Mirni, v vasi poleg katere je bil ubit bl. Alojzij. V župnijski cerkvi smo zapeli nekaj pesmi in izvedeli veliko novega o življenju mučenca. Izvedeli smo recimo tudi to, da je bil v mladosti razposajen kot vsak izmed nas, da je nekoč v jezi brcnil v kokoš tako močno, da je le ta obležala na tleh. Kasneje je šel v gimnazijo v Ljubljano, kjer je dozorel v zrelega kristjana. Vsak dan je živel iz evharistije vse do svojega pogumnega pričevanja vere v smrti. Kmalu smo se v molitvi žalostnega dela rožnega venca odpravili peš do mesta na robu gozda, kjer so ga ubili zaradi vere. Ob grobu smo zmolili litanije k bl. Grozdetu, si vzeli čas za molitev in se počasi odpravili na kosilo, ki smo ga imeli iz popotne torbe. Popoldne smo se odpeljali še na cilj našega romanja, v Šentrupert, kjer je trenutno pokopan. Tam smo v župnijski cerkvi obhajali tudi sv. mašo. Seveda smo si potem vzeli tudi še čas za razvedrilo, igranje nogometa, košarke itd ... Popoldne smo se duhovno okrepljeni, polni novega navdiha za življenje po evangeljskih načelih počasi vrnili domov. Bl. Alojzij Grozde nam je lahko zgled, kako naj tudi mi ljubimo in hodimo za Kristusom, saj je po rednem obiskovanju Jezusa v kapeli in pogostega prejemanja obhajila pri sv. maši, z veliko žrtvami in molitvijo izklesal iz sebe svetniški ideal, ki nam sveti še danes.

Blaženi Lojze Grozde – prosi za nas!

Jan Dominik Bogataj

Seminar o bontonu

Frančiškanski bogoslovci, novinci in postulanta smo se 19. februarja 2011 zbrali v samostanu na Viču, kjer smo se skupaj z magistri udeležili seminarja o bontonu.

Predavatelji so nam predstavili nekatere primere dobrih praks: rokovanje, kako se predstavimo neznancu, pravila naslavljanja, kako pripravimo mizo za kosilo in kako se obnašamo pri mizi, mikrofonski govor, govorni spodrsaljaji, osebna urejenost in pravila oblačenja.

Pravila lepega obnašanja so nas učili starši doma in učitelji v šoli, nekaj pa so nas naučili strokovnjaki na seminarju, tako da se bomo v frančiškanskih vzgojnih hišah pravilneje odzivali na določene situacije in tako lažje krmarili skozi življenje s čim manj posledicami. Ponovno smo spoznali, da podobno kot so za promet pomembna določena pravila, ki voznikom in pešcem omogočajo, da čim lažje in čim varneje pridejo do želenega cilja, to velja tudi za bonton.

V razpravi pa smo ugotovili, da pravil spodobnega vedenja ni mogoče vsesplošno definirati, ker so odvisna od kulture časa. Ne glede na okoliščine pa z načinom obnašanja človek veliko pove o sebi.

S hvaležnostjo za gostoljubje viške samostanske družine smo seminar zaključili v bratskem vzdušju.

B.H.

Nova Štifta

Pri Mariji vnebovzeti pri Novi Štifti na Dolenjskem je pa res vedno nekaj NOV-ega.

Bogati 'božičnici' pred polnočnico, prepojeno s Frančiškovim pogledom na Greccio in Frančiškovo življenje, smo se v polnem svetišču veselili Odrešnikovega rojstva, si po sv. maši voščili in se ogreli s kuhanim vinom, z željo, da bi se z Novorojenim podali v leto 2011.

Načrti za Novo leto so se začeli odvijati.

S provincialovim blagoslovom sem se podal na dolgo pot k bratu, ki je na praznik Razglašenja slavil 85 let življenja.

Kako je bilo na Peti celini, bom v par stavkih opisal ob koncu tega sporočila.

V februarju so se kar vrstila srečanja z brati in sestrami v redovništvu (Dan posvečenega življenja v Dravljah, ki nam je pokazal, kako »lepo in prijetno je, če bratje prebivajo skupaj«, za kar prosimo, ko se temu ali onemu priporočamo z besedo: 'pa še zame malo pomoli', sicer pa skušamo 'dokazati', da so taka snidenja nepotrebna) in FSR na raznih ravneh v skrbi za duhovne vaje, duhovni kapitelj in romanje v Frančiškove kraje.

Ob tolikem sejanju upamo, da bo nekaj le zraslo. V pozni jeseni smo govorili o lepem drevoredu na parkirišču. Botri so se javili skoraj za vsa drevesa, tudi iz Avstralije. Če kaj uspeva, uspeva to, saj so vse lipe (ene prej druge malo kasneje) ozelenele in bodo nekatere že letos nudile senco 'konjičkom', ki bodo romarje pripeljali k naši Materi.

Cerkvena bandera, neprimerna za katerokoli procesijo. Hvala Bogu, tudi ta so taka, kot se spodobi za Novo Štifo in Marijin dom.

Iz vsega tega se vidi, kako naše ljudstvo ljubi ta čudovit Materin dom in z njegovo pomočjo nam je uspelo izpolniti te in druge načrte.

Ker pa so dobrotniki tudi v daljni deželi, so prav ti, s p. Cirilom, ki me je povabil, pripomogli, da sem skupaj s še nekaterimi brati (br. Ciril iz Kew, Boris iz Kopra, Robert iz Rima, Carlo Shafer iz Sydneya, s. Andreja iz Kamnika, Darko iz Merrylandsa ter duhovnik g. Sedevčič, ki bratom rad pomaga) in molitveno skupino, tudi v imenu province lahko voščil starosti pastoralnih delavcev v Avstraliji, p. Valerijanu Jenku ofm, na sam njegov rojstni dan. Modri so ga 'prinesli' pred 85 leti materi Katarini roj. Narobe in očetu Jerneju. Kakor pri oltarju tako smo se tudi v dvorani ob cerkvi pri bogato obloženi mizi z njim veselili. Slavju, ki smo ga začeli ta dan, je v nedeljo sledilo veselje za oltarno občestvo, kar sta popestrila častni generalni konzul Alfred Brežnik z družino in odpravnik poslov pri Ambasadi v Avstraliji dr. Zvone Žigon, popoldne pa še na 95 km oddaljeni postojanki v Figtreeju. Teden dni pozneje so naju (85/80) presenetili v Canberri, glavnem mestu Avstralije. Po par dneh življenja med prijatelji, znanci in dobrotniki sem se podal v Kew, kjer je že prvi večer nudil presenečenje pri prijateljski družini, da sva s p. Cirilom šele po 23.00 lahko pri evharistični daritvi izrekla zahvalo Bogu in dobrotnikom. Po par dneh pa spet v letalo za dobrih 1380 km in v Kraljičino deželo ter z dobrotnikom, skrbnim prevoznikom patrov in škofov, Mirkom in Anico Cuderman na Bribie Island in Mt. Mee. Samo še nekaj dni v Sydneyu NSW, pa je bilo treba vzeti slovo in iti domov preko Singapurja (6.389 km) v Frankfurt (10.381 km), na Brnik (650 km) in z dobrotnikom Ludvikom Petkom iz Jurjevice k Mariji vnebovzeti pri Novi Štifti na Dolenjskem.

In komu hvaležnost za vsa presenečenja in veselje? Gotovo provincialu p. Stanetu in definatoriju, bratom in duhovnikom Ribniške dekanije, ki so velikodušno prihajali maševat k Mariji vnebovzeti in k sv. Marku (moral sem celo prosit duhovnike naj mi oprostijo, ker niso mogli priti vsi na vrsto, ker sem se prehitro vrnil v vinograd, kjer Marija gospodinji).

Nova Štifta, 13.4.2011

brat Filip ofm

POSINOVLJENJE FRANCA IN JUSTINE LASBAHER

Od zadnjega posinovljenja pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je preteklo precej let, saj je Gospodar življenja poklical v večnost vse dosedanje posinovljence. Na provincialovo pobudo in po premisleku je naše bratstvo p. provincialu predlagalo dva kandidata za posinovljenje. Tako smo imeli na tretjo adventno nedeljo (Dominica gaudete), na nedeljo veselja, slovesnost, pri kateri je provincial p. Stane Zore podelil posinovljenje trojiškima faranoma zakoncema Francu in Justini Lasbaher. Oba posinovljenca sta naša zvesta, pokončna farana in spoštovana med Trojičani. G. Franc je že več desetletij cerkveni ključar, član ŽPS, oba z ženo pa sta tudi člana Krajevnega bratstva FSR.

V imenu farnega občestva sta posinovljencema čestitala člana ŽPS ga. Ida Švarc, ki jima je izročila lep šopek, in ključar g. Milan Šrumpf, ki je ob tej priložnosti dejal: »Posinovljenje, ki ga je vama podelila Slovenska frančiškanska provinca Sv. Križa, je za vaju veliko priznanje in čast, kakor tudi za vso našo trojiško farno občestvo, kateremu pripadata. Z vama se veselimo in izrekamo hvaležnost provincialu p. Stanetu Zoretu za podelitev posinovljenja. Posinovljenje ne razumemo samo kot priznanje in čast, temveč tudi kot obvezo in spodbudo vsem nam, zlasti še mlademu rodu, za dejavno pripadnost naši župniji, da bomo radi skrbeli za našo cerkev, ki je naš skupni dom, pa tudi za samostan in da bomo z Božjo pomočjo, kot velika župnijska družina rasli v veri, upanju in ljubezni ter lepih medčloveških odnosih. V imenu ključarjev, ŽPS in vseh faranov, vama iskreno čestitam. Bog vaju blagoslovi in naj vaju ohranja pri zdravju.»

Po slovesni sveti maši, pri kateri je pel župnijski mešani zbor, pod vodstvom organista g. Andreja Dvoršaka, je društvo žena in deklet pripravilo zakuško za vse navzoče.

Bratje frančiškani se veselimo zasluženega priznanja za naša draga posinovljenca in jima izražamo hvaležnost za njuno pričevanje vere in zvestobe v službi župnijskega občestva. Želimo jima Božjega varstva in zdravja.

p. Bernard

POGREB LOJZETA KNAVSA

(Mošnje, 2. januar 2011)

Spoštovani,
adventni čas, ki smo ga končali s praznikom Jezusovega rojstva, je bil letos med najdaljšimi možnimi. Skoraj polne štiri tedne smo se ob adventnem vencu, ob plamenih sveč, ob molitvah in ob tihem

poslušanju Boga, ki je govoril v naši notranjosti, pripravljali na trenutek, ko bo Bog potrkal.

Pokojni oče Lojze pa je letošnji advent doživljal drugače. Še daljši je bil, kot pa tisti, ki smo ga živeli in doživljali vsi drugi. Daljši zaradi tega, ker je ves advent preživel v bolnici. Pa ne samo advent, ampak kar več kot tri mesece je prestal bolj ali manj ves čas odvisen od kisikove maske in tolikih drugih stvari, s katerimi so mu zdravniki skušali pomagati. Ne enkrat je že odhajal, pa so ga z oživljanjem poklicali nazaj oziroma so ga obdržali tukaj, na naši zemlji, ker se njegov advent še ni končal.

Vmes so bili že trenutki, ki so okrepili upanje: upanje zdravnikov, njegovo upanje, upanje njegovih domačih in tistih, ki so bili z njimi. Zdelo se je, da je najtežje že za njim, da čas preizkušnje počasi mineva. Da se bo lahko vrnil domov, v Mošnje, k vnukom. Da bo spet lahko prišel na Brezje, kamor je tako rad prihajal. Pa se je izkazalo, da se je njegov letošnji advent za nekaj dni podaljšal – spremenil se je v advent življenja, saj se je v božični osmini, ko smo v bogoslužju Cerkve še vedno slovesno in hvaležno praznovali Odrešenikovo rojstvo, v noči s srede na četrtek zanj uresničilo to, kar kristjani pričakujemo. V tej noči namreč Bog potrkal na njegova vrata. V tej noči je Jezus v njegovem življenju izpolnil obljubo, ki jo je dal učencem v svojem poslovnem govoru na veliki četrtek. „V hiši mojega Očeta je mnogo bivališč. Če bi ne bilo tako, ali bi vam rekel: Odhajam, da vam pripravim prostor? Ko odidem in vam pripravim prostor, bom zopet prišel in vas vzel k sebi, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz.“

Kristjani se v resnici vse življenje pripravljamo na ta trenutek. In vendar ga takrat, ko pride, doživimo vedno znova boleče. Zdi se nam, da nam Bog s svojimi obiski, v katerih izpolnjuje obljubo, da bo prišel in nas vzel k sebi, nekaj jemlje. Ne nekaj daje, ampak nekaj jemlje. Tako je tudi v Božjemu obisku, ki ga doživljamo v smrti spoštovanega in dragega očeta Lojzeta. Kot da se v nas postavlja vprašanje: Bog, prišel si in si nam ga vzel. In za njim ostaja praznina. V nas ostaja bolečina. Kaj nam boš dal namesto njegove navzočnosti? Kaj nam boš dal namesto njegovih besed? Bog, kako boš nadomestil izgubo, ki jo doživljamo v njegovi smrti.

Mogoče ne razmišljam prav, vendar mislim, da Bog nima nobenega namena, da bi karkoli nadomeščal. Na mesto, ki ga je v življenju njegovih najbližjih, v življenju žene Marice, sinov Romana, Bogdana in Slavkota, v življenju njihovih družin, ne bo postavil nikogar. Kajti na tem mestu ostaja pokojni oče Lojze, kot mož, kot oče, kot stari oče. Na drugačen način sicer, ampak ostaja tam. Po drugi strani pa mislim, kolikor sem, čeprav morda bolj od daleč, v teh mesecih spremljal pot vas vseh, da so ti meseci tudi za vse vas bili advent. Koliko stvari je v teh treh mesecih dozorelo. Koliko besed je našlo svoje pravo mesto. Koliko bližine se je v tem času ustva-

rilo med vami. Ob vsem spoštovanju do bolečine, ki jo nosite v sebi in za katero vam izrekam iskreno sožalje, se mi vseeno zdi, da so meseci močeve in očetove bolezni, ki so bili težki in so vas zaznamovali, obenem bili tudi meseci čisto posebne milosti, v kateri ste tudi vi hodili pot svojega adventa drug k drugemu in vsi k pokojnemu očetu, ko je potrebnih manj besed in je več bližine.

Ko se danes skupaj poslavljamo od pokojnega in vsak izmed nas prinaša pred Boga svojo zgodbo, ki jo je živel z njim, bi se rad Bogu in pokojnemu očetu najprej zahvalil za veliko ljubezen, ki jo je imel do Marije Pomagaj na Brezjah in tudi do našega samostana na Brezjah. Veliko ur je bil v zakristiji brezjanske bazilike. In vsem nam je bil zgled prijaznosti. Z neverjetno pozornostjo je znal sprejeti vsakega romarja, pa najsi je ta želel naročiti sveto mašo, kupiti spominek ali pa samo dobiti informacijo. Vem, da se je znal včasih tudi razjeziti. Vendar nikdar na nobenega romarja. In to sem pri nem posebno občudoval. Mislim, da je ta poteza izhajala iz njegove globoke navezanosti na Marijo, zlati še na Marijo Pomagaj. In ti ljudje, ti romarji so prihajali k Mariji Pomagaj. Prihajali so z zaupanjem – po pomoč, po varstvo, po zavetje, po tolažbo. Ali pa z zahvalo. In ker so prihajali k Njej, jih je pokojni oče vsakega posebej sprejemal s spoštovanjem in prijaznostjo, ki sta bili in morata še naprej biti zgled vsem, ki na Brezjah sprejemamo romarje. K Mariji prihajajo, njeni gostje so in zato moramo biti posebej obzirni do njih. Dragi Lojze, hvala za ta zgled prijaznosti do romarjev.

Pokojni oče je bil tudi zelo povezan s Frančiškoviimi brati na Brezjah: od p. Bogdana Marklja pa do brata Leona Rupnika, če iz dolge vrste omenim samo dva. Ta povezanost je rasla ne samo iz osebnih vezi, ki jih je pokojni oče spletel s Frančiškoviimi brati, ampak tudi iz duhovnosti svetega Frančiška Asiškega, ki jo je živel. Bil je član Frančiškovega svetnega reda. To članstvo ni bilo formalnost – kakor članstvo v neki organizaciji. Pokojni Lojze je Frančiškovega duha živel z vsem srcem. Poleg tega pa je bil tudi člen v veliki verigi molivcev za nove duhovne poklice – Živega rožnega venca. Desetka za desetko rožnega venca, dan za dnem, skozi leta. Kot prošnja, da bi se tisti, ki jih Bog pokliče v svojo službo, klicu tudi odzvali. Ko je Bog potrkal v družini pokojnega Lojzeta in njegove žene Marice, sta Božjo ponudbo sprejela in z vsem srcem podpirala pot duhovnega poklica svojega sina, našega p. Bogdana, gvardijana na Sveti Gori. Rožni venec pokojnega očeta čaka na nove roke, ki bodo nizale jagode v izpolnjevanju Jezusovega naročila: Prosite Gospodarja žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev.

Spoštovani oče Lojz. Naj se poslovim od vas s tem imenom, kakor sem vas vedno klical. Naj ob koncu dodam še čisto osebno zahvalo. Spoznal sem vas pred skoraj dvaindvajsetimi leti, ko sem prišel na Brezje. In od takrat naprej ste bili zame vedno zgled preprostega in zanesljivega človeka. Na vas smo se

lahko vedno obrnili, za kar se vam iskreno zahvaljujem. Seveda pa se zahvaljujem tudi vaši ženi Marici, ki je morala marsikdaj potrpeti, ker smo vas mi potrebovali na Brezjah. Še enkrat hvala obema.

Vsem svojcem, ženi, sinovom z družinami, posebej pa še našemu p. Bogdanu, v imenu slovenskih frančiškanov izrekam sožalje in obljubljam, da bomo s pokojnim očetom in tudi z vsemi vami, ki ga boste pogrešali, ostali povezani v molitvi in evharistični daritvi.

Nagovor p. Staneta Zoreta

POKOPALI SMO +JOSIPA VAMPOLO

Dan, ko smo pokopali + Josipa Vampolo, očeta našega br. Dragana, se je začel že navsezgodaj. Ob 4.00 smo se z gospo Francko, p. Pepijem in kleriki odpeljali proti Beogradu. Okoli Zagreba se je začel zoriti dan. Razkošno lep, zimsko lep od trenutka, ko se je prvi dih svetlobe zasvital nad vzhodnim obzorjem.

Ko smo prišli v Beograd, se ulica, po kateri smo vozili, kar ni hotela preleti v Ulico kneza Miloša, ta pa potem nikakor ni hotela zaviti na Bulevard Despota Stepana. Prav ta zadrega nam je pokazala vso prijaznost in gostoljubnost ljudi, saj ni bilo nikogar, ki nam ne bi z veseljem povedal, kam naj gremo in kje naj zavijemo, da bomo prišli do svojega cilja. Vsi, od policaja, ki je ustavil promet na štiripasovnici, da smo mi obrnili naš kombi, do mladeniča, ki se je vrnil, da nam je povedal, kam naj gremo (v prvem hipu se je zmotil), so nam bili pripravljeni priskočiti na pomoč. Ob 11.00 smo prišli na pokopališče Lešće. Krsto s pokojnim očetom so pravkar pripeljali v mrliško vežico in ob njej sta bila samo brat Dragan in njegov brat z družino. V polurni tihi molitvi smo pokojnega izročali Božjemu usmiljenju, žive njegovi ljubezni, ki daje moč, in obujali spomine na srečanja z njim, ki je odšel pod oboki večnosti. Vmes so prihajali drugi, znanci, sorodniki, sosede. Pobožno so poljubili križ pred krsto, nekateri tudi krsto, izrazili sožalje domačim in potem prižgali svečo. Pridružili so se nam še bratje iz Šiške, z Viča in iz Novega mesta.

Ob 11.30 je prišel župnik g. Ciril Zajec, ki stopa proti biserni maši in vodi dve župniji: eno v beograjski in drugo v zrenjaninski škofiji. V nagovoru med poslovnim obredom je navzočim spregovoril, da smo se zbrali zaradi očeta, ki ostaja živ. Posebej je poudaril, da je br. Dragan očetu prinesel Najsvetejše in mu s tem najlepše pomagal pri njegovi pripravi na slovo s tega sveta. Moral je priti iz Ljubljane, saj nje-ga, g. Cirila praktično nikoli nihče ne pokliče, naj pride k bolniku ali umirajočemu. Nato pa je po nekaj molitvah dodal še razmišljanje o ekumenizmu. Na pogrebu je bilo namreč kar nekaj pravoslav-nih.

G. Ciril je poudaril, da smo katoličani, pravoslavni, muslimani in vse drugo, kakor še človek slavi in moli Boga na tem svetu, samo za časa tega življenja. Tam, pred Bogom, ni več vseh teh različnosti. Tam postanemo vsi samo še Božji otroci, neskončno in brez razlik ljubljeni od Očeta. Tukaj se sicer križamo različno, eni imamo za svojega vodjo papeža, drugi beograjskega patriarha, v globini pa smo vsi eno.

Po končanih poslovnih molitvah, ki smo jih zaključili z nekoliko spremenjeno Slomškovo "V nebesih smo doma", smo se napotili proti grobu. Na čelu križ, ki je imel na hrbtni strani številko 222 in bo zasajen na grobu. Za njim pa mi. Vsak s svojimi mislimi, prošnjami, molitvami. Na nebu sonce, ki je sijalo izredno mrzlo – in veter, ki je ta mrzav pretihotopil skozi obleko in je počasi lezel do kosti. Med s snegom pokritimi grobovi – s križem, s polmesečem in zvezdo, celo samo z zvezdo. S križem jih je bilo daleč največ.

In med neštetimi očmi. Z vsakega ali skoraj vsakega spomenika so v nas gledale oči. Kajti na vsakem spomeniku je upodobljen tisti, ki pod tistim kamnom čaka, da Jezus izpolni svojo obljubo o ponovnem prihodu. Oči iz neke preteklosti, ki jo ljudje tako hlastno želimo ohraniti. Oči, ki bledijo na soncu, če so fotografirane, ali jih gladita čas in vreme, če so vrezane v marmor.

Očeta smo položili v grob k pokojni mami br. Dragana in po blagoslovnih molitvah ob grobu so delavci zasuli grob z zemljo. In mi smo med padanjem prsti na krsto peli: Ultima in mortis hora – pelji nas pred Jezusa, dobra Mati in Gospa. Odslej bosta oče in mama skupaj čakala tistega trenutka, ko bo Bog preobrazil to lončeno posodo, da bo postala podobna njegovemu poveljčanemu telesu.

Po pogrebu smo se zbrali v cerkvi sv. Jožefa delavca na Karaburmi. Tam je sedež ene od obeh župnij, ki jih upravlja g. Ciril. Zbrani smo bili samo frančiškani in gospa Francka. Ob Draganu. P. Stane je v kratkem nagovoru povedal, kako nam vsaka bolečina slovesa, ki zaznamuje odhajanje naših rajnih v večnost, to večnost naredi bolj domačo, bolj prijazno. In dlje, ko živimo, bolj postajamo na tem svetu tujci in popotniki, saj je vedno več tistih, ki so nam bili resnično blizu, na oni strani. V nas začnejo buditi nekakšno sveto hrepenenje, da bi domovina, v katero so se preselili iz te tujine, postala tudi naša domovina. Na koncu maše smo zapeli: Kadar pa morali bomo umreti, daj nam, Marija, še enkrat prejeti v Rešnjem telesu Jezusa, milega nam Zveličarja...

Razlaga cerkve, ki nam jo je predstavil g. Ciril, je pokazala mladost duha, ki še vedno išče novih izrazov pobožnosti, pa naj bo to v novem križevem potu v cerkvi, v kateri je Jezus edina podoba, ali pa v molitvah, v katerih išče globino, bistveno...

Po evharistični zahvali Bogu za vse nas je br. Dragan vodil preko Donave, v stanovanje, v katerem je živel z mamo in očetom, ko je bil še poštar na Karaburmi. Tam nas je počakal Draganov brat z ženo

in sinom. Spet smo doživeli gostoljubnost. Ob dobrotah mize smo sili telesa in ob dobroti besede nasičevali trenutek, odnose...

Vračali smo se po isti poti. Med molitvami in pogovori. Nad Slavonijo se je spuščal večer. V zarji je počasi umiral dan – postajal vedno bolj rožnatovijoličen, dokler se nebo in obzorje nista zlila v eno. Na nočnem nebu pa je luna s svojim prvim krajcem zarezala za nov začetek.

p. Stane

K BOGU JE ODŠLA s. MIRA MASTNAK FSR IZ NOVEGA MESTA

V Bogu je zaspala naša draga sestra in posinovljenka Mira Mastnak dne 23. 2. 2011 ob 10. uri dopoldne v Domu starejših občanov – Šmihel, v Novem mestu.

Že od mladosti je bila članica FSR in, ko so ostale le 2 izmed njih, je nas vzpodbujala, da smo se odločili dati zaobljubo in pristopiti k FSR v letu 2005 (11 nas je to leto vstopilo v FSR: 1 brat in 10 sester).

S. Mira je bila v Novem mestu poznana kot dobra "slepa Mira", ki je vedno dobre volje in nasmejana. Bila je zelo gostoljubna. Pri Mariji na Brezjah si je izprosila to milost, da od nje nihče ni odšel žalosten. Njeno življenjsko vodilo je bilo: **"Tiho živeti, tiho trpeti, tiho umreti."**

Kako rada je obiskovala sv. maše, šla na romanja, molila in pela!

Čeprav je bila popolnoma slepa več kot 65 let, je rada živela in si ni želela umreti. V našem življenju bo ostala kot svetel zgled prave kristjanke, ki stopa vztrajno (92 let) in z ljubeznijo v srcu za Gospodovim križem in mu ga pomaga nositi.

Hvala, s. Mira, za vse, kar ste nam podarili in Bog naj vam bo bogat plačnik za vse vaše darovano trpljenje in veselje!

Ana Alessandra

SLOVO OD VALERIJE TRPIN

nedelja, 3. april 2011

Spoštovani žalujoči domači naše Valerije: v imenu sobratov frančiškanov in vse župnije, izrekam sinu Izidorju in vnukinjama Brigiti in Darji z družinama ter bratu Jožetu, iskreno sožalje.

Dragi bratje in sestre, prijatelji in znanci naše Valerije, dovolite mi, da ob koncu te svete maše preberem nekaj misli, ki sem jih prebral, nekaj pa tudi izvedel o naši dragi Valeriji. Ja, bila je NAŠA, ne samo župljanka, ampak tudi posinovljenka province, in Frančiškova, kot članica 3. reda svetega Frančiška..

Valerija Trpin, rojena Podgornik, se je rodila 9. novembra leta 1919 na Trnovem pri Gorici, v družini, kjer je bilo šest otrok. Rodila se je dobro leto po koncu 1. svetovne vojne, ko je bila ta cerkev vsa v ruševinah. Po koncu 2. svetovne vojne leta 1947 se je z možem Stankom poročila v Ravnico, kjer sta živela do leta 1956. V tem času se jima je rodil edini sin Izidor. V letu 1956 sta se nato preselila v novo nastajajoče mesto Novo Gorico, kjer pa je kmalu izgubila moža in postala vdova; sin Izidor je bil takrat star 16 let.

V veliko veselje sta ji bili njeni 2 vnukinji in 4 pravnuki; o njih je rada pripovedovala in se veselila njihovih uspehov. Zelo pa je bila prizadeta zaradi prezgodnje smrti neveste Stanislave – žene od sina Izidorja, h kateri je bila Valerija tudi pokopana na pokopališče v Stari Gori.

Kakšna je bila naša Valerija?

1. bila je zvesta in še kako dejavna in delavna župljanka naše župnije Nova Gorica – Kapela; takoj, ko je prišla v Novo Gorico se je vključila v življenje župnije, kjer je takrat župnikoval prvi župnik naše župnije p. Otmar Vostner, ki jo je prosil, da bi čistila cerkev in samostan. Z veseljem je poprijela za to delo, pa ne samo to: poleg čiščenja je tudi likala in kuhala ter pomagala na vrtu; p. Otmar jo je povabil tudi v Frančiškov svetni red, kjer je leta 1962 naredila zaobljube – v 3. redu svetega Frančiška je

bila kot zaobljubljena skoraj 50 let. Draga Valerija, v imenu župnije HVALA za Vaše pričevanje; velik HVALA pa dodajajo vsi moji sobratje frančiškani, ki so Vas poznali in se z Vami družili;

2. Valerija je bila velika romarica: v intervjuju, ki ga je dala za revijo Brat Frančišek ob svoji 75-letnici je povedala: „nad Frančiškom sem zelo navdušena, kar potrjuje moje petkratno romanje v Assisi; bila sem tudi šestkrat v Lurdu, najlepša romanja pa so bila v Sveto Deželo, kjer sem bila trikrat; dvakrat me je pot zanesla v Rusijo in Grčijo, bila sem tudi v Švi-

ci, v Rimu v Italiji, v Franciji, Španiji, na Portugalskem v Fatimi, na Češkem, v Turčiji in Romuniji...“ Ni navedla podatka, kolikokrat je bila v Medžugorju (po pripovedovanju je bila med prvi romarji in potem je šla na ta romarski kraj s svojo sestro Lizeto velikokrat!) ali na mnogih drugih enodnevnih romanjih po naši prelepi domovini Sloveniji. Na tem svetu smo tujci in popotniki, naše življenje je eno samo romanje proti nebesom. Valerija je v svojem življenju živela to dobesedno in to z velikim veseljem, lahko bi rekli užitkom; vse je dokumentirala s svojim foto-aparatom in takrat še ni bilo digitalnega...

3. Valerija je bila zvesta in predana molivka: ko je še živela sama na Kidričevi ulici, čisto na vrhu bloka

v 5. nadstropju, brez dvigala, preden je odšla zaradi starostne oslabelosti k svojemu sinu in nato v dom upokojencev v Novo Gorico, je neprenehoma poslušala Radio Ognjišče, in bila tako na tekočem z vsemi cerkvenimi novicami; stalno je vrtela posnete maše in razne molitve ter zraven podoživljala dogodke in premišljevala o Bogu, Mariji in svetnikih. Ko ni mogla ponoči spati, je s pomočjo kasete molila rožni venec - neštete je imela posnete; snemala je papeževe maše iz Vatikana in z drugih njegovih potovanj; pokojnega papeža Janeza Pavla II., - ki bo letos 1. maja postal blaženi! - je tudi fotografirala, ko je bil med oddajo na ekranu televizije. Lahko bi mirno zapisali, da je bila Valerija glede vsega tega medijski človek in to vse zato, da je lahko molila in bila tako povezana s cerkvijo in svetom.

Življenje in delo v župniji, številna romanja in molitve ter svete maše - vse to je zaznamovalo Valerijino življenje. Kamorkoli je šla in s komerkoli se je družila, povsod je prinašala preprostost sv. Frančiška. Bila je polna življenja, tako da se je smrti zelo bala, lahko bi rekli, da je pred njo trepetala do zadnjega. Vendar sestra Smrt je prišla v prvi uri prvega petka meseca aprila, ki smo ga pred tremi dnevi pričeli; ljubila in spoštovala je prve petke; sploh je z globoko vero prejemala zakramente, spoved in obhajilo. Tenkovestno je bilo njeno srce, ker je želela, da čista prejme Jezusa pod podobo kruha. In to se je res zadnjič zgodilo dva dneva pred smrtjo v šempetrski bolnici, kjer me je sprejela z razprostrtimi rokami s prošnjo, »dajte mi odvezo in podelite mi zakramente«; bala se je, da bo brez Jezusa šla na operacijo, ki je bila pred njo, in katere se je tudi bala. Čutila je, da je lahko zanjo usodna in res je bila... Torej, draga Valerija, hvala Vam za zgled ljubezni do Jezusa Kristusa in njegovih zakramentov! Bili ste kristjan, ki živi iz zakramentov. Ko ste več desetletij hodili na Kostanjevico, ste skoraj vsak dan, če se je le dalo, zaključili delo pri sveti maši. Zelo radi ste tudi ob sobotah, ko ste čistili cerkev, gledali številne neveste, ki so s svojimi ženini prihajale pred Kostanjeviški oltar. Žal se to v zadnjih letih dogaja zelo zelo redko.

Kaj bi nam Valerija povedala, če bi lahko, ob svojem slovesu? Morda to, kar je pred dobrimi 15. leti, leta 1995, povedala za Brata Frančiška:

„Vsem priporočam, naj vsak dan začnejo z izročitvijo v Božje in Marijino varstvo. Zmeraj prosite Svetega Duha za moč in razsvetljenje, da se boste v vsaki zadevi prav odločali. Za nedeljsko sv. mašo in praznovanje nedelje morate imeti vedno čas. Ostanite zvesti Bogu in izpolnjujte Božje zapovedi. Le tako bo Božji blagoslov spremljal vas in vaše delo. Spoštujte bolne in ostarele, in jim pomagajte po svojih močeh. Iz srca odpuščajte in potrpežljivo prenašajte slabosti bližnjih. Če pa kdo sliši Božji klic, naj mu sledi.“ Valerija je veliko molila za vse duhovnike in nove duhovne poklice. S svojim fotoaparatom je bila na mnogih novih mašah, tudi na moji.

Draga Valerija, ponosni smo na Vas in HVALA Vam za življenjsko daritev. Veseli smo, da imamo od danes naprej pri Bogu eno veliko molivko in priprošnjico. Tudi mi Vam obljubljam molitev in najsvetejše Kristusove daritve. Spočijte si pri Bogu, kateremu ste zvesto služili in ga nadvse ljubili. Kostanjeviška Kraljica naj Vam odpre vrata v nebesa kjer se bomo nekoč srečali. Nasvidenje.

p. Krizostom

PAPEŽ PRIDE V OGLEJ

(razmišljanje)

Papež Benedikt XVI. pride 7. maja v Oglej, v nekdanji sedež patriarhata, katerega je njegov davni prednik z enakim imenom, Benedikt XIV., leta 1751 ukinil, v Oglej, od koder smo tudi Slovenci prejeli krščanstvo.

Razumljivo je, da sveti oče ne more vedeti, kaj vse se je tukaj dogajalo od tedaj, ko sta patriarh Pavlin II. in salzburški škof Arno I. določila reko Dravo za mejo med dvema škofijama, med Oglejem in Salzburgom. (Ali je bila ta meja za Slovence najboljša, je drugo vprašanje!) Takrat sta pomembna moža zapisala še nekaj drugih, zelo pomembnih navodil: »Pomembno je, da pogane najprej poučite o krščanski veri, nihče ne sme nikogar siliti k spreobrnjenju ... Potrebna sta prizanesljivost in blagohoten pouk. Samo tako bo imel krst pravo vrednost. In moliti morate z ljudmi in jim krščanski nauk oznanjati v njihovem jeziku.« To je bil tudi čas Karla Velikega, ki je leta 811 - torej natančno pred 1200 leti - potrdil od omenjenih dveh osebnosti določeno mejo na reki Dravi; pod njegovo oblast oziroma k Svetemu rimsko-nemškemu cesarstvu so spadali tudi Beneški Slovenci.

Leta 1077 si je oglejski patriarh pridobil grofovstvo s pravicami vojvode nad celotno Furlanijo, Istro in Kranjsko. Po letu 1420 si je s krivično vojno del območja, ki je bilo pod patriarhovo oblastjo oziroma Habsburžani, prisvojila Beneška republika. S tem pa so se začele težave, ki so se vlekle skoraj 250 let. Patriarhat je bil namreč razdeljen med Beneško republiko in Avstrijo, manjši del patriarhata je spadal k Beneški republici (in patriarh je bival v Benetkah), večji del pa k Avstriji. V tem delu pa avstrijska oblast patriarhom ni dovolila osebno opravljati duhovne oblasti, to so za silo v njihovem imenu vršili generalni vikarji. Izjemo si je drznil napraviti le patriarh Francesco Barbaro (1593-1616).

[Mnogo prej (v letih 1420-1430) je patriarh Ludovico Teck II. poiskal zavetja pri celjskih grofi. (Škoda, da celjski grofje niso izkoristili patriarhovega bivanja pri njih, da bi 'izsilili' v Celju škofijo, saj so bili v dobrih odnosih s patriarhi, prav tako tudi s cesarjem Sigismundom, ne pa tudi s Habsburžani, s katerimi so tekmovali za prestiž, se končno z njimi

izenačili, a, žal, tudi kmalu propadli. Tudi papeži so jim večkrat podelili razne spreglede.))
Temu nevzdržnemu stanju (razdeljenemu patriarhatu) je naredila konec cesarica Marija Terezija, ko je leta 1751 patriarhat ukinila in ustanovila dve škofiji; manjši del je dobil škofijo v Vidmu, večji del pa v Gorici, v 'avstrijski Nici'. Gorica je dobila prvega nadškofa, pravega kneza, grofa Karla Mihaela Attemsja. Z njim je to mesto doživelo svojo zlato dobo, cesarica pa je Attemsju podelila naslov »knez Svetega rimskega cesarstva«. Tedaj je nadškofija obsegala 15.000 km² in nadškof jo je s svojimi obiski pri vernikih v 22 letih trikrat prepoval. Prav letos se spoštljivo spominjamo 300-letnice njegovega rojstva.

Toda že njegov naslednik, nadškof J. R. Edling, je moral popustiti jožefinskim reformam in odstopiti. V tem času je prišel cesar Napoleon in ustanovi Ilirske province. Beneškim Slovencem je vzel samoupravo, je pa v nekaterih pogledih nekoliko popustil. Vendar so bili davki silno visoki, saj je od Avstrije zahteval 196 milijonov frankov za vojno odškodnino, poleg tega pa so morali zbrati 18.000 vojakov za francosko vojsko. Po propadu Napoleonovih provinc smo bili zopet vsi Slovenci združeni v Avstriji, a le do leta 1866, ko so se Beneški Slovenci, naveličani Avstrije, s plebiscitom odločili za Italijo. Za to jim je bilo kmalu žal, a je bilo že prepozno. Začelo se je raznarodovanje, ki se je s fašizmom nadaljevalo do leta 1933, ko je doseglo višek, saj je bil slovenski jezik povsod prepovedan (ne samo v javnem življenju, ampak tudi v cerkvi in celo doma). Prva in druga svetovna vojna sta zahtevali veliko žrtev, povzročili sta velike spremembe in zarisali krivične meje.

Z vso to zgodovino za seboj – kaj bi danes Slovenci lahko povedali papežu, ko bo obiskal Oglej? Marsikaj! Da Beneški Slovenci živijo v težkih gospodarskih razmerah in uživajo le minimalne pravice narodnostne manjšine. Duhovniki bi mu potožili, koliko težav so imeli in koliko npora je bilo potrebnega, ko so poleg skrbi za vero gojili tudi veliko skrb za materni jezik. Boriti so se morali s svetno oblastjo in celo s škofi, ki so bili preveč »italijanski« in premalo »katoliški«. Pohvalili pa bi se lahko, da tedaj ni bilo časa za krizo duhovniškega poklica. Ivan Trinko – Zamejski bi vprašal, kje je obtičalo pismo, ki ga je leta 1933 ogorčen pisal papežu Piju XI. Nadškof F. B. Sedej (prav letos se spominjamo 80-letnice njegove smrti) pa bi spomnil, kako je prosil, ko so mu v Rimu namignili, naj odstopi, da bi njegov naslednik imel srce tudi za Slovence, a se to ni zgodilo. Svetniški kandidat, učenjak, božji služabnik Jakob Ukmar bi mu potožil, kako je trpel v času Avstrije, še bolj pod fašisti, najbolj pa pod komunisti. Gotovo pa bi svetemu očetu – nekdanjemu koncilskemu teologu – izrekel zahvalo za upoštevanje njegovih predlogov v korist narodnih manjšin. Tržaška mučilnica Rižarna je poglavje zase! Simon Gregorčič bi mu reci-

tiral svojo preroško pesem Soči, ki se je na žalost uresničila, saj je v teh krajih »kri v potokih tekla«. Papeža bi lahko še vprašali, zakaj je Cerkev popustila fašizmu. Če bi mu poklonili kakšno knjigo, bi bila najprimernejša kakšna izpod oltarja, kjer so bile skrite, morda kar Bevkov Kaplan Martin Čedermac. Sveti oče bi gotovo s pozornostjo poslušal tudi zgodovino Svete Gore (681 m), ki je v 16. stol. postala romarska pot Primorcev, Stara Gora (pri Čedadu, 602 m) pa je bila romarska pot Beneških Slovencev.

Da, dolga bi bila pripoved o 1200-letni poti, ki je bila polna trpljenja in nepričakovanih preobratov, ki je bila poškopljena s krvjo velikih mož, vsak trenutek pripravljenih srčno se boriti za pravico, za resnico, za narod (to pripravljenost je izrazil goriški slavček v pesmi Mojo srčno kri škropite), ob kateri pa rastejo tudi neštete rože poguma, vztrajnosti in pokončnosti, zaradi katerih se zgodovina ljudstva v teh krajih sploh še piše!

Seveda bi papežu povedali še kaj drugega. P. Pavel bi npr. povedal: »Globalizacija je omajala krščanstvo tudi v Sloveniji. Omika med nami pojema, ker premalo črpamo iz korenine krščanske vere. Pa je bilo tako tudi v času pred protestantizmom. Če bomo vztrajali, se bo tudi zdaj vera okrepila. Prav ravna verski list Družina, ki vedno poroča o zgledih žive vere. Čeprav zlasti mladi nimajo časa brati Družino, zgledi vplivajo v svojem okolju. Prvi kristjani so se v Rimu vključevali v tedanjo družbo kot pogrebno društvo. Zdaj pa se kristjani v Sloveniji vključujemo v družbo kot kulturno društvo.«
Sveti oče, pričakujemo Vas, pridite, blagoslovljeni, in blagoslovite nas!

Sveta Gora, februar 2011

P. Zdravko Jakop

ZDRAVA KMEČKA PAMET

»To ti že zdrava kmečka pamet pove,« smo včasih rekli, ko smo drugemu želeli pomagati pri pomembni odločitvi. Zdrava pamet vključuje poštenost in (osebno) izkušnjo iz preteklosti. Taka pamet je tudi danes potrebna vsakomur, na poseben način kmetom, ki se morajo odločati in boriti za svoje pravice, kot so se nekoč za »staro pravdo«. To so tiste osnovne pravice, ki so veljale že v dobi fevdalizma, ki pa so jih fevdalci in plemstvo kratili, jemali in ukinjali. Toda kmet je odločno branil svoj dom, svojo zemljo, navade in domači svet. Vemo za kmečke upore, ki so v presledkih trajali od 16. do 18. stoletja. Slovenski kmečki človek se je vzdignil in stopil v boj za »staro pravdo«. Iz kmečkega sveta se je oglasil uporniški duh, saj je šlo za domačo zemljo, ki je slovenskemu človeka pomenila mnogo več kot zgolj preživetje.

Na tej naši zemlji so gojili, kot piše že rimski pisatelj Plinij, vinsko trto že pred Rimljani, sadje so gojili že v prazgodovini, prav tako so se že za časa rimskega Norika ukvarjali z živinorejo.

Nekoč so torej na tem delu sveta od zemlje živeli. Kako pa je danes s tem? Kako se danes vedemo do zemlje, ali še imamo dovolj zdrave pameti za sožitje z njo?! O tem bi morali resno razmišljati vsi, tudi tisti, ki niso kmetje, pa vendar od zemlje živijo in o kmetu odločajo. Oni mu namreč določajo, kaj sme pridelovati in v katere namene naj goji določene poljščine. Tako naj bi prideloval npr. koruzo za bioplinarne, pšenico za škrob v embalažnih vrečkah, krompir za lepila, rdečo peso za zdravila, oljno repico za biodizel, črno redkev za zdravila itd. Odgovorni pravijo, da tako določajo tržne zakonitosti.

Drugi razmislek velja uporabi rodovitne zemlje. Koliko zemlje smo žrtvovali za trgovske centre, ceste, mostove, za bencinske črpalke, igrišča, parkirišča, ki so vedno premajhna?! Koliko kamnolomov v Sloveniji je podobnih odprtim ranam, ki se zlepa ne bodo zacelile? Brat Frančišek bi rekel: objestnost nad naravo nima meja! Zrak postaja zadušljiv, hrana, ki jo pridelamo, pa je vse manj kakovostna, vse manj je zdrava, torej je vedno bolj neužitna.

Ker ekonomisti slutijo 'evro katastrofo', nam Branko Dragaš svetuje: »Moj strokovni nasvet: kupujte srebro in zlato, kupujte plodno zemljo, vodne vire in gozdove, vlagajte v hrano in energijo, vrnite se na vas, naučite se obdelovati zemljo, mesite kruh in pripravljajte hrano.« Čeprav se svet vrti okoli zlate palice, je pravo bogastvo sveta plodna zemlja. Zato bi bilo nujno podpreti tiste, ki zemljo vestno obdelujejo in hkrati mlade učiti ljubiti kmečko delo in spoštovati kos kruha bolj kot denar, saj denarja ne more nihče jesti. Podeželju je treba dati prednost, saj obdelana zemlja daje hrano tudi tistim, ki živijo po mestih. Obdelana zemlja nam daje kruh in mir! Kaznovati bi morali tiste, ki uničujejo travnike, in tiste, ki v vladnih krogih odločajo o našem kmetijstvu in se pri tem vedejo zelo neodgovorno. Kaznovati bi morali tudi tiste kmete, ki samo čakajo na subvencije, namesto da bi sami pridno gospodarili, in se ne ravna več po pravilu: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, ampak raje upoštevaj novo: Kako lepo je nič delati in potem počivati! V nasprotju s tem pa bi morali podpreti prizadevne in delovne kmete, podpreti tudi, če bo šlo za boj za »staro pravdo«.

Slovenska zemlja je bila kot božji vrt, dokler smo se ravnali po 'zdravi kmečki pameti'. Zdaj pa smo zmedeni in se sprašujemo: Kaj je to aktiven kmet? In kaj je 'mali (hobi) kmet'? ne glede na razliko pa je treba podpreti oba, samo da bo zemlja obdelana in nam bo dala zdravo hrano za zdravo pamet. Zelo žalostno bo, če bomo stali na svoji zemlji (nekdanji lastni njivi), pa nam bo od lakote kruh lilo v želodcu.

Ljudje božji, ravnajmo se po »zdravi kmečki pameti« in pridno obdelujmo domačo zemljo!

Sveta Gora, februar 2011

P. Zdravko Jakop

KARNER

Karnerji, po slovensko kostnice, so bili postavljeni na pokopališčih blizu cerkva, ki so imele pogrebno pravico. So posebnost predvsem alpskih dežel in med njimi še posebej Koroške. Kostnice so imele dva prostora, enega nad drugim, ki sta služila vsak svojemu namenu. V spodnjem so spoštljivo hranili kosti prekopanih grobov (to kaže na veliko spoštljivost in pieteto do rajnih), v zgornjem delu pa je bil bogoslužni prostor, kjer so se obhajale svete maše za rajne. Kostnice, rekli so jim tudi kapele, so bile običajno posvečene sv. nadangelu Mihaelu, ki ga upodabljajo s tehtnico v roki – pri sodbi tehta duše – so bile okrogle oblike. Krog je med vsemi liki najpopolnejši in zanimivo je, da so take, okrogle stavbe postavljali za začetek in konec človekove življenjske poti. V krstilnico (rotundo) so človeka prinesli na začetku življenja, zato je spominjala na življenje samo, kostnice pa so spominjale na konec in ves nesmisel našega pehanja v tem praznem svetu.

Na avstrijskem Koroškem se je doslej ohranilo trinajst kostnic. Omenimo le nekatere: najlepša in najbolje ohranjena je na Reberci pri Železni Kapli, druga je v Kamnu v Podjuni (ta je bila opuščena že leta 1640), nahajajo se še v krajih Krčanje, Otok na Vrbskem jezeru (s konca 13. stoletja), Žirovnica pri Sinči vasi in pri Gospe Sveti. V Sloveniji so ohranjene tri, žal med njimi ni vitanjske. Zdi se, da je bila ta dokaj velika, saj so jo leta 1780 šteli k podružnicam. Žal ni fotografije, da bi razbrali, kje je stala in kolikšna je bila njena velikost. Imamo pa podatek, da je Okrožni urad v Celju 25. avgusta 1803 odločil, da se kapela odstrani. Dolgo so jo imeli v spominu kot star karner. Karnerje so odstranjevali v 17. stoletju, v Vitanju pa v njem niso maševali že od konca 18. stoletja naprej.

Ker je Vitanje imelo karner (kostnico), lahko sklepamo, da je bilo močno povezano s Koroško, o čemer priča tudi arhitektura župnijske cerkve. Karner, ki ga ni več, priča, da je Vitanje spadalo pod podjunske arhidiakonate, da je Vitanje najbolj južni del Koroške, priča pa tudi o starosti kraja.

P. Zdravko Jakop

Andrej Pollak, letošnji novomašnik in frančiškan

Zakaj je zame pomembnejši kot kako

V času, ko se večina starejših pritožuje nad mladino kot izpraznjeno, egocentrično in brezbrizno, smo leta 1983 rojenega frančiškana Andreja Pollaka, ki je julija prejel duhovniško posvečenje, povprašali, kako je v tem svetu slišati klic Boga in se nanj odzvati.

Agata Tomažič, Boštjan Tadel

14. 12. 2010

Z bratom Andrejem smo se pogovarjali v župnišču ob Plečnikovi cerkvi v Šiški, v kateri so nastanjeni štirje frančiškani in kjer je v župniji Ljubljana Šiška dejaven kot kaplan. Pollak, čigar sošolec na teološki fakulteti je bil med drugimi tudi znani reper Rok Terkaj, je bil do pred kratkim duhovni vodja (in dejavni bas) študentskega pevskega zbora Mladost Pesem Prijateljstvo, ki ob sredah sodeluje pri študentskih mašah v Frančiškanski cerkvi pri ljubljanskem Tromostovju.

»Cerkev zagotavlja neke osnovne pogoje za delo, ampak od vsakega posameznika je odvisno, ali bo stagniral ali bo kaj naredil iz sebe.«

V srednjem veku so bile materializacija znanja in intelektualnih sposobnosti vsega človeštva predvsem katedrale: vanje je bilo vgrajeno vse tehnično znanje, umetnost, duhovnost. Tedaj je vstop v Cerkev pomenil tudi vstop v svet znanja, intelektualne radovednosti, iskanj – dandanes naj to ne bi bilo več tako. Kako pa je to videti od znotraj?

Vsekakor je nesporno, da je znanost danes izjemno razvejena, na teološki fakulteti pa pravijo, da tam dobiš širši pogled. Rekel bi, da je tudi danes tako, da če si želiš poglobljeno študirati, je teologija zelo dober izbor. Velja pa tudi, da je največ odvisno od posameznika, če si želi pridobiti še določena druga znanja. Mislim, da so danes zelo pomembni odnosi, pa vrednotenje čustev, tako da kmalu pridemo v območje psihologije. Nekaj tega smo imeli na fakulteti, pa tudi eden od sobratov se s tem ukvarja, tako da sem kar dobro poučen.

»Meni osebno se zdi perfektnost velike večine živih bitij izjemno zanimiva. Zdi se mi zelo težko verjetno, da bi tako popoln ustroj sveta nastal čisto naključno. Kratko malo neverjetno se mi zdi, da bi vse tako delovalo, če bi bilo posredi samo naključje.«

Psihologija je samostojen predmet na teološki fakulteti?

Da.

Psihologija je vedno bolj merljiva, eksperimentalna veda. Pri veri pa pogosto srečamo pojme, kot so skrivnost, čudež, razodetje – verjetno je to področje, kamor eksperimenti še nekaj časa ne bodo prodrli. Na osebni, celo intimni ravni pa se verjetno s tem srečujete vsak dan.

Ravno pred kratkim smo imeli pevsko-duhovni vikend z mladinskim zborom iz naše župnije, kjer smo se precej pogovarjali tudi o tem, kako in kje se lahko srečaš z Bogom. Med tem pogovorom je eno izmed deklet povedalo, kako je doživela prometno nesrečo, po kateri so ji zdravniki povedali, da bi glede na vse okoliščine morala biti mrtva. To je bil torej po nekih stvarnih merilih čudež, samo dekcle pa ga tudi doživlja tako.

....

(Intervju je bil objavljen v tiskani izdaji Pogledov, št. 19 / 20, ki je izšla 15. decembra 2010.)

•

Glasnika pravičnosti in dobrote

P. SILVIN KRAJNC o vlogi bratov Tominec v Cerkvi in narodu

Leta 2010 je p. Silvin Marijan Krajnc na Teološki fakulteti v Ljubljani doktoriral z raziskavo Brata Angelik in Roman Tominec ter njun prispevek k podobi predvojnega in povojnega katolištva na Slovenskem. Ker njegova raziskava odkriva veliko podatkov iz povojnega komunističnega preganjanja Cerkve na Slovenskem in ker je pred dvajsetimi leti umrl p. Roman Tominec, pred petdesetimi pa p. Angelik Tominec, smo ga prosili za pogovor.

Napisali ste obsežno raziskavo o bratih Tomincih. Zakaj ravno o njiju?

Dvanajst let sem preživel s p. Romanom Tomincem v župniji sv. Cirila in Metoda za Bežigradom v Ljubljani. Dan za dnem je predvsem pri skupni mizi pripovedoval zanimive zgodbe iz časa pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej. Z bratom Angelikom sta bila zelo dejavna na pastoralnem, kulturnem, družbenem in vzgojnem področju. To sem spoznaval ob brskanju po arhivu frančiškanskega samostana in župnije Marijinega oznanjenja na Tromostovju v Ljubljani, kjer sem bil osemnajst let župnik, nekaj manj pa tudi hišni predstojnik. Kot urednik monografije Frančiškani v Ljubljani, ki je izšla leta 2000 ob 300. obletnici posvetitve cerkve, sem vedno bolj odkrival obsežno delo, ki so ga frančiškani opravili med slovenskim narodom. P. Roman je to imenoval »očetov naših imenitna dela«. Ko so me predstojniki predstavili na Brezje, sem kmalu spoznal, da bom zmožel ob zavzetem delu za romarje posvetiti nekaj časa raziskovalnemu delu. Voljo sem imel in takoj začel delati.

P. Angelik je bil pred drugo svetovno vojno krščanski socialist. Bil je teoretik in praktik na socialnem področju. Kaj je to pomenilo?

Oba Tominca sta ob sv. Frančišku odkrivala pristno ljubezen do človeka. Kakor je bil Frančišek brat vsakemu človeku, posebno še gobavcem, zatiranim in ubogim, tako sta tudi onadva vse svoje moči posvetila človeku. Zavedala sta se, da je vera brez del mrtva, zato sta v svojem oznanjevanju spodbujala dejavno ljubezen do sočloveka. P. Angelik se je zelo poglobil v socialna vprašanja, ki so se nagrmadila po prvi svetovni vojni in še posebno v tridesetih letih, ko je svet zajela velika gospodarska kriza. Prevedel je prvo socialno okrožnico Rerum novarum (O novih stvareh), ki jo je leta 1891 napisal papež Leon XIII. Dodal je obširno razlago in se zavzemal za pravične plače delavcev. Bil je nasprotnik kapitalizma in vztrajno je trdil, da samo delo daje stvarjem pravo vrednost. V času, ko doživljamo razpad finančnega sistema in moralnih vrednot, poštene delavci velike socialne krivice in teptanje osnovnih človekovih pravic, deluje Angelikovo modrovanje sveže in odrešilno.

Sodeloval je pri sindikalnem delu in bil dve desetletji idejni vodja Jugoslovanske strokovne zveze, ki je združevala katoliške sindikate. Do strankarskega življenja je bil zadržan in duhovnike je svaril, naj v političnih strankah neposredno ne sodelujejo. Za gospodinjske pomočnice in delavce je ustanovil zavarovalni odsek Pax et bonum, ki je ljudem na dnu socialne lestvice pomagal dostojno preživljati leta po upokojitvi. Žal je bilo to dobro delo, podobno kot mnoge druge karitativne dejavnosti Cerkve, po vojni nasilno zatrto. Oba Tominca sta bila tudi kurata v zaporih. Tam sta spoznavala bedo življenja brez smisla. Še posebno med drugo svetovno vojno je bilo njuno »ilegalno delo«, ko sta v svojih redovnih oblekah prenašala zaupna pisma, zelo pomembno, čeprav je bilo obenem tudi nevarno.

....

Ivo Žajdela

(Intervju je bil objavljen v tiskani izdaji Družine, št. 13, ki je izšla 27. marca 2011.)

Ne moreš biti duhovnik, če nisi malo poeta

Tretja pesniška zbirka frančiškana p. Pavleta Jakopa

»V njem uzremo novega 'borilca z Bogom', drugačnega 'križarja' za nek drugi, nov, tudi kaktizmični čas, ki sta ga 'bolečina' in 'tragos' človeške samote tako utrdila v veri in upanju in ljubezni, da je odgovoril na njegov klic in kot oznanjevalec njega stopa za njim že desetletje; se vsak dan sicer spopada z njim, a pri njem vendarle ostane.« Tako je zapisal Jože Faganel v spremni besedi k novi pesniški zbirki frančiškana p. Pavleta Jakopa. Zlati prah tlečega upanja in Kamni bivanja sta naslova prvih dveh Jakopovih pesniških zbirk (obe sta izšli pri založbi Družina), tretjo knjigo (januarja je izšla pri Mohorjevi družbi) pa je naslovil Ostajam pri tebi.

Ostajam pri tebi – pri kom?

Kot duhovnik in kot človek sem z Bogom vedno malo v spopadu, na neki način sva z Bogom v neprestanem boju drug za drugega. V tem kontekstu nastane meditacija – ko Bog ne »funkcionira« tako, kot bi jaz želel ali ker sploh ne »funkcionira«. Ker ima vedno nekaj drugega za bregom, ker mi sledi globlje, ker mi hoče precej več dobrega, kot si želim sam – zato sem z Bogom vedno v razkoraku, v očitaniu. In v tem pogledu pravim, da bi že zdavnaj odšel od nje, ker ne »koristi«, ne pomaga, ne usliši, ker ne deluje na daj-dam ... Kar me pa vedno znova prizemlja in pove, da nimam izbire, je dejstvo ljubezni. Na koncu se Bog vedno izkaže kot tisti, ki ostaja človeku zvest v svoji ljubezni. Tudi takrat, ko mu človek ne zmore biti zvest. In ne nazadnje: ne najdem koga drugega, za katerim bi šel – ob dejstvu, da se je Bog učlovečil zame, umrl zame in da on ostaja absolutno na moji strani. V tej presežnosti je vendarle gotovost. Je tema, kjer se vidi. Vem, da lahko skočim v to temo in ne bom padel v prazno, vedno bom ujet – v tej povezavi torej ostajam pri Bogu oziroma zanj.

Torej se duhovništvo in poezija prepletata v vašem življenju?

Mislim, da ne moreš biti duhovnik, če nisi malo poeta. Če ti duša ne poje, ne moreš zares razumeti božje melodije. V Cerkvi smo se odtujili od tega, tudi v teologiji je premalo poetičnosti, premalo liričnosti. Če bi znali povedati tako, kot v nas duša in srce pojeta, bi oznanjevanje postalo drugačno. Cerkev se je oprijela filozofije, ki je sicer potrebna s svojo logiko, a vendar življenje ni vedno logično in hladna govorica filozofije ne prebudi srca. Problem oznanjevanja je danes odsotnost odnosa. Tudi v tem smislu filozofija ne zadostuje, saj religija in vera pomeni ta odnos. Če ti nekdo nekaj logično pove, še ne pomeni, da boš to z veseljem sprejel. Če pa te nekdo nagovori, če se dotakne tvojega srca, mu slediš, čutiš se nagovorjenega, ker sta vzpostavila odnos. Nekaj je vedeti, drugo je začutiti in »biti z«.

Vemo o stvareh, osebo pa čutimo.

Filozofski Bog za pametnega človeka ni problem, tudi verovati v obstoj Boga ni problem. Verovati v bivajočega Boga, verovati, da je Bog oseba, s katero imaš odnos, to pa je težko. Oseba namreč nastane le v odnosu. In odnos je stvar poetičnosti, notranjega vzgiba, vznemirjenosti, erosa. Eros, ki gre z roko v roki s tanatosom – rojevanje in umiranje. Kaj je vera? Ves čas nekaj na novo nastaja, se rojeva, hkrati pa moraš neprestano nečemu umirati – to dogajanje v veri je odnos z Bogom. Boga nikoli nimaš, vedno pa si lahko z njim v odnosu. Tukaj, se mi zdi, nastopi poezija, liričnost. Duhovnik, če ni vsaj malo božja lira, je nemočen v svojem oznanjevanju.

Se v vaših pridigah čuti pridih poezije?

Ne morem se enako izražati, ko pridigam ali takrat, ko pišem. Da se izrazim v pisanju, moram biti sam s svojim Bogom in imeti v notranjosti vrt določenih ljudi ali določenega posameznika. Med pridigo pa imam pred seboj množico ljudi – če med njimi koga poznam, lahko nagovorim prav to osebo. Če pa ne najdem v cerkvi nobenega »domačega«, pa težko govorim in skušam čim prej pripeljat pridigo do amen (nasmeh).

....

Ksenja Hočevár

(Intervju je bil objavljen v tiskani izdaji Družine, št. 6, ki je izšla 6. februar 2011.)

Naslovnik province

Elektronski naslovi skupnosti

■ **BREZJE**
Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00
fax: (04) 537 07 20
brezje@ofm.si
Za pos. brate:
07 - Rafael; 18 - Silvin;
04 - Polikarp; 06 - Štefan;
03 - Leopold; 02 - Bogdan;
11 - Herman; 05 - Bonaventura
01 - Peter; 09 - Miroslav;
08 - Leon

■ **KAMNIK**
Frančiškanski trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50
kamnik@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
5 - Peter; 6 - Pashal;
7 - Ernest;

■ **KOPER**
Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (0590) 73 470
fax: (0590) 73 475
koper@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Lucij; 2 - Evgen

■ **LJUBLJANA-CENTER**
Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13
lj.center@ofm.si

■ **PROVINCIALAT**
tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

■ **LJUBLJANA-BEŽIGRAD**
Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel.: (0590) 717 **
lj.bezigrad@ofm.si
Za pos. brate namesto **: 20 - Gregor; 21 - Regalat;
22 - Viktor; 25 - Jernej;

■ **LJUBLJANA-ŠIŠKA**
Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99
lj.siska@ofm.si
Za pos. brate namesto 70:
77 - Janez; 80 - Mari;
82 - Marjan; 83 - Andrej

■ **LJUBLJANA - VIČ
in Komisariat za
Sv. deželo**
Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53
lj.vic@ofm.si
Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hironim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat;

■ **SESTRE KLARISE**
Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

■ **MARIBOR**
Vita Kraigherja 2
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12
maribor@ofm.si
Za pos. brate namesto 10:
13 - Tomaž H.; 14 - Bogoljub;
16 - Lavrencij; 15 - Tomaž P.
19 - Jože;

■ **MOŠNJE**
Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

■ **NAZARJE**
Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 17 53
nazarje@ofm.si

■ **SESTRE KLARISE**
Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

■ **NOVA GORICA**
Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51
info@samostan-kostanjevica.si
Za pos. brate namesto 0:
2 - Krizostom; 3 - David;
4 - Andrej; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno

■ **NOVA ŠTIFTA**
Nova Štifa 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44
nova.stifta@ofm.si

■ **NOVO MESTO**
Frančiškanski trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79
novo.mesto@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 2 - Felicijan;
3 - Marko; 4 - Simon Peter
7 - Tilen

■ **STRUNJAN**
Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48
strunjan@ofm.si

■ **PROVINCIALNA HIŠA**
Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

■ **SVETA GORA**
Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38
sv.gora@ofm.si
Za pos. brate namesto 20:
22 - Bogdan; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 33 - Vili; 30 - Miha
36 - Zdravko

■ **SVETA TROJICA**
Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56
sv.trojica@ofm.si

Tujina

■ **AVSTRALIJA**

■ **ADELAIDE - WEST
HINDMARSH**
Holy Family Slovenian
Mission
51 Young Avenue
AU - WEST HINDMAR-
SH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

■ **MELBOURNE - KEW
SS. Cyril and Methodius'
Slovenian Mission**
19 A Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

■ **SYDNEY - MERRYLANDS
St. Raphael's Slovenian
Mission**
313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

■ **CURIA GENERALIS**
Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

■ **FRANCOSKA GVAJANA**
P. Hugo A. Delčnjak
Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane Francaise

■ **Milan Kadunc**
Presbytere IRACOUBO
Le Bourg 97350 IRACOUBO
Guyane Francaise

■ **ITALIA**
P. Robert Bahčič
Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

■ **ZDA**

■ **JOHNSTOWN**
St. Therese's Friary
536 Decker Avenue
US - JOHNSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

■ **LEMONT**
St. Mary's Friary
14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 64 32
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

■ **Slovensko versko
središče**
tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

■ **NEW YORK**
St. Cyril's Friary
62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

Provincialat: provincialni.minister@ofm.si
Definitorij: definitorij@ofm.si
Tajništvo province: tajnik@ofm.si
Prokuratura: prokuratura@ofm.si
Založba BF: zbf@ofm.si
Komisariat: komisariat@ofm.si
Generalna kurija: http://www.ofm.org
e-mail: [ime]@ofm.org
[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr.
mingen, secgen, formgen, missgen,
econgen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si
Andrej Turšič - tursic.andrej@gmail.com
Andrej Vovk - andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman - anton.jerman@email.si
Bernard Golčnik - bernard.golcnik@rkc.si
Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik - bs1935@sbcglobal.net
Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež - boris.markez@rkc.si
Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si
C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com
Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si
darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net
Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si
Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si
Evgen Ketiš - evgen.ketis@gmail.com
Filip Rupnik - filipr@volja.net
Franci Seničar - franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše - kovse.franc@siol.net
Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com
Jani Jeriček - jani.jericcek@gmail.com
Janez Papa - janez.papa@rkc.si
Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com
Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si
Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net
Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si
Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar - mari.osredkar.ofm@siol.net
Marjan Cvitak - marjan.cvitak@amis.net
Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si
Matej Papež - pmatej.papez@gmail.com
Melhior Grošelj - mage.maister@gmail.com
Metod Ogorevc - metodofm@sbcglobal.net
Mihael Ambrožič - mihael.ambrozic@gmail.si
Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si
Miroslav Batarilo - pater.miroslav@gmail.com
Niko Žvokelj - niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net
Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih - peter.peter@rkc.si
Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko - rafael@libero.it
Regalat Razbočan - regalat@gmail.com
Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si
Stane Zore - stane.zore@rkc.si
Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec - tadej.strehovec@gmail.com
Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si
Tomaž Grom - tomaz.grom@gmail.com
Tomaž Hočevar - tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si
Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au
Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com
Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek - vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop - zdravko.jakop.ofm@gmail.com

Sicer pa velja za vse člane naše province, ki
imajo svoj osebni e-naslov tudi načelo: ime.
priimek@ofm.si

poročila:

slovenske frančiškanske province
svetega Križa

